

KARTA INFORMACYJNA

Własność
archiwum

Instytut Pamięci Narodowej w Warszawie

Aktotworca

Sąd Warszawskiego Okręgu Wojskowego w
Warszawie

Tytułteczki

Akta w sprawie wejścia w porozumienia
obywateli polskich z wrogimi organizacjami w
celu działania na szkodę politycznych
interesów PRL oraz rozpowszechniania
drukiem fałszywych wiadomości mogących
wyrządzić poważną szkodę interesom
1981-1983

Daty skrajne
jednoski
archiwalnej

politycznym PRL, tj o czyn z art. 271 kk, i
132 KK. Tom XLVI

Stara sygnatura

So. 403/83, 1208/96/382

Sygnatura
archiwalna

IPN BU 941/382

JAWNE
20.01.2014 *Archiwizacja*

IPN BU 941/382

_____ *V Pn. Sl. 1/81*

So. *403* / *83*

AKTA **DOCHODZENIA**
SLEDZTWA

_____ *J. KURONIOWI i innym*

_____ *128 §1 kk w zw.*

_____ *2 od. 123 kk*

1208/96/382

WŁASNOŚĆ
ARCHIWUM
Filia nr 2 CAW

Wszczęto *19.07.1982*

Zakończono _____

Akta zawierają _____ kół

Tom nr *XLVI*

(zawiera w _____ tomach)

Ms-49. Drukarnia Nr 1, W-wa. Zam. 284/777.

IPN 941/382

A K T O S K A R Ż E N I A

przeciwko:

Jackowi KURONIOVI s.Henryka; Adamowi
MICHNIKOWI s.Ozjasza; Henrykowi WUJCOWI
s.Józefa; Zbigniewowi ROMASZEWSKIEMU
s. Józefa

- o przestępstwo z art. 128 § 1 k.k.
w zw. z art. 123 k.k.

o s k a r ż a m:

- 1/ Jacka Kuronia s.Henryka i Wandy z d.
Rudeńska, ur. 3 marca 1934r. we Lwowie,
zam. w Warszawie, ul.Mickiewicza 27 m.64;
pochodzenie inteligentkie, obywatelstwo
i narodowość polskie, wykształcenie wyższe-
historyczne, wdowiec, ojciec jednego dziec-
ka 1 23, nie pracujący, bez majątku i odzna-
czeń, nie zrzeszony, sądowo karany z art.
23 § 1 m.k.k. na karę 3 lat więzienia
i z art. 36 oraz 49 § 2 m.k.k. na karę 3
lat i 6 m-cy więzienia i utratę praw pub-
licznych na 2 lata; przebywającego w Areszcie
Śledczym w Warszawie,
- 2/ Adama Michnika s.Ozjasza i Heleny z d.
Michnik, ur. 17 października 1946r. w War-
szawie, zam. w Warszawie, Al.Przyjaciół
9 m. 13; pochodzenie inteligentkie, obywa-
telstwo i narodowość polskie, wykształcenie
wyższe - historyczne, kawaler, nie pracu-
jący, bez majątku i odznaczeń, nie

zrzeszony, sądownie karany z art. 36 i 49
§ 2 m.k.k. na karę 3 lat więzienia i 2 lata
utruty praw publicznych;
przebywającego w Areszcie Śledczym w
Warszawie,

3/ Henryka Wujca s. Józefa i Stanisławy z d.
Wilkos, ur. 1 stycznia 1941 r. w Podlasiu
k/Białegostoku, zam. w Warszawie, ul.
Neseberska 3 m 48; pochodzenie chłopskie,
obywatelstwo i narodowość polskie, wykształ-
cenie wyższe - m.fizyczne, żonaty, ojciec
jednego dziecka 1.11, zatrudniony w Polskim
Komitecie Normalizacji, Miar i Jakości,
bez majątku i odznaczeń, nie zrzeszony,
sądownie nie karany; przebywającego
w Areszcie Śledczym w Warszawie, 3 IX

4/ Zbigniewa Romaszewskiego s. Józefa i Zofii
z d. Sipka, ur. 2 stycznia 1940 r. w War-
szawie, zam. w Warszawie, ul. Kopcińska 36a
m. 57; pochodzenie inteligenckie, obywatel-
stwo i narodowość polskie, wykształcenie
wyższe - m.fizyczne, żonaty, ojciec jednego
dziecka 1.21, zatrudniony w Instytucie
Fizyki PAN, bez majątku i odznaczeń, nie
zrzeszony, sądownie karany z art. 43 ust.
4 dekretu z dnia 12.XII.1981 r. o stanie
wojennym na karę 4 lat i 6 miesięcy pozba-
wienia wolności /SoS 9/83/; przebywającego
w Areszcie Śledczym w Warszawie

o to, że

w okresie:

- Jacek Kuroń i Adam Michnik /od miesiąca września 1977 r. do mie-
siąca sierpnia 1982 r.,

- 3 -

- Henryk Wujec od miesiąca września 1977r. do 12 grudnia 1981r.,
- Zbigniew Romaszewski od miesiąca lutego 1981r. do miesiąca sierpnia 1982r.

w Warszawie i innych miejscach Polski oraz poza jej granicami, działając w celu obalenia przemocą ustroju i osłabienia mocy obrotnej Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej poprzez zerwanie jedności sojuszniczej ze Związkiem Radzieckim, podjęli w porozumieniu z osobami objętymi odrębnymi postępowaniami, czynności przygotowawcze zmierzające do urzeczywistnienia tego celu, w szczególności:

- wzywali do tworzenia bądź zakładali nielegalne związki i organizacje, w tym zwłaszcza "Komitet Samoobrony Społecznej - KOR", "Towarzystwo Kursów Naukowych", "Kluby Rzeczypospolitej Samorządnej - Wolność, Sprawiedliwość, Niepodległość", "Studenckie Komitety Solidarności", "Wolne Związki Zawodowe", a w przypadku Zbigniewa Romaszewskiego - głównie "Kluby Rzeczypospolitej Samorządnej" oraz "Regionalny Komitet Wykonawczy", agitowali członków i sympatyków tych organizacji, jak i członków legalnie działających organizacji do działalności godzącej w interesy polityczne i gospodarcze PRL,
- prowadzili działalność organizacyjną, propagandową i szkoleniową sprzeczną z interesami Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, godzącą w podstawy ładu społecznego, w porządek prawny i publiczny,
- przeciwstawiali się publicznie konstytucyjnym zasadom ustroju państwa, zwłaszcza kierowniczej roli Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, istniejącemu systemowi władzy państwowej, zakresowi kompetencji organów państwa i jego aparatu, jak również nakłaniali do tego inne osoby,
- występowali publicznie przeciwko jedności sojuszniczej Polski ze Związkiem Radzieckim przez nawoływanie do rewizji i ograniczenia stosunków z tym państwem oraz wzniesienie w różnych środowiskach społecznych nastrojów antyradzieckich,
- utrzymywali kontakty z obcymi ośrodkami prowadzącymi działalność przeciwko Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, zwłaszcza z rozgło-

- 4 -

nią radiową "Wolna Europa" i paryską "Kulturą", wspomagali działalność tych ośrodków przez dostarczanie informacji o sytuacji w kraju, nadto korzystali z środków finansowych tychże ośrodków bądź gromadzonych przy ich pomocy, które przeznaczali na działalność sprzeczną z interesami państwa polskiego,

- organizowali, wydawali oraz rozprowadzali pisma i druki, w których nawoływali do przeciwstawiania się organom władzy, istniejącym strukturom społecznym, jak również nawoływali do tworzenia ruchu oporu, a w konsekwencji do zmiany przemocą ustroju i osłabienia mocy obronnej Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej - 77

tj. o przestępstwo z art. 128 § 1 kk w zw. z art. 123 kk.

Na zasadzie art. 565 pkt 2 k.p.k. właściwym do rozpoznania niniejszej sprawy jest Sąd Warszawskiego Okręgu Wojskowego w Warszawie.

U z a s a d n i e n i e

W dniu 29 września 1977r. część członków byłego "Komitetu Obrony Robotników" /KOR/ podjęła uchwałę o przekształceniu KOR-u w "Komitet Samobrony Społecznej - KOR" /KSS-KOR/. Pod uchwałą tą złożyły podpisy 32 osoby, w tym Jacek Kuroń, Adam Michnik, Jan Lityński, Henryk Wujec, Zbigniew Romaszewski, Jan Józef Lipski, Mirosław Chojecki, Seweryn Blumsztajn, Bogdan Borusewicz, Wiesław Piotr Kęcik, Antoni Maciśrewicz, Piotr Naimski i Józef Śreniowski /t.I, k.27; t.X, k. 102-103; t.XXII, k.38, 71/.

Członkowie "Komitetu Samobrony Społecznej - KOR" realizując zadeklarowane w uchwale cele, którymi miały być:

1. Walka z represjami stosowanymi z powodów politycznych, światopoglądowych, wyznaniowych, rasowych i udzielanie pomocy ludziom z tych powodów prześladowanym;
2. Walka z łamaniem praworządności i pomoc pokrzywdzonym;
3. Walka o instytucjonalne zabezpieczenie praw i wolności obywatelskich;

4. Popieranie i obrona wszelkich inicjatyw społecznych zmierzających do realizacji praw człowieka i obywatela". -

podjęli wiele różnorodnych działań oraz akcji publicznych sprzecznych z panującym porządkiem prawnym, naruszających podstawowe zasady ładu społecznego, godzących w interesy Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

W związku z powyższym organy ścigania wszczęły przeciwko członkowi KSS-KOR, sprawcom czynów zabronionych, postępowania karne. Zakresem niniejszego śledztwa objęci zostali: J.Kuroń, A.Michnik, J.Lityński, H.Wujec i Z.Romaszewski, w stosunku zaś do pozostałych osób prowadzone odrębne postępowania /t.XLI/.

W końcowej fazie śledztwa zaistniała - co do osoby J.Lityńskiego - przeszkoda uniemożliwiająca prowadzenie wspólnego postępowania przeciwko pięciu wymienionym osobom. Mianowicie J.Lityńskiemu zezwolono z powodów losowych na czasowe opuszczenie zakładu karnego, lecz podejrzany w wyznaczonym terminie nie powrócił do Aresztu Śledczego. Aktualnie J.Lityński ukrywa się /t. XLIV, k.186-187/.

W rezultacie przeprowadzonego w tej sprawie śledztwa ustalono następujący stan faktyczny:

Po utworzeniu "Komitetu Samoobrony Społecznej - KOR" jego członkowie przystąpili natychmiast do działalności organizacyjnej, szkoleniowej i propagandowej, która początkowo rozwijana była w Warszawie, z czasem zaś objęła również inne ośrodki w kraju takie, jak Radom, Łódź, Gdańsk, Kraków, Wrocław, a potem dalsze. Wspomnianą działalność podjęły, a następnie kontynuowały powstałe w obrębie tego związku struktury organizacyjne, w szczególności "Biuro Interwencyjne KSS-KOR", "Fundusz Samoobrony Społecznej", "Niezależna Oficyna Wydawnicza" /NOWA/, zespoły redakcyjne "Robotnika" i "Biuletynu Informacyjnego KSS-KOR", a w dalszej kolejności "Towarzystwo Kursów Naukowych". /t.I, k.214-215; t.VIII, k.121; t.X, k.102-103; t.XV, k.97-98, 156-157; t.XVI, k.218; t.XIX, k.313; t.XX, k.266-275; t.XXII, k.38-39, 72-73; t.XXVIII, k.160-165; t.XXXIII, k.192/.

W miarę rozwijania i rozszerzania przedmiotowo-teryto-
rialnego zasięgu działalności KSS-KOR w sposób nieformalny m.in.
ukonstytuowały się: tzw. centrum decyzyjne oraz komisja redak-
cyjna. W skład "centrum" wchodził m.in.: J.Kuroń, A.Michnik,
J.Lityński, H.Wujec i Z.Romaszewski, przy czym J.Kuroń uchodził
za niekwestionowanego przywódcę KSS-KOR /t.XV, k.116-121, 158,
160, 170, 201; t.XVI, k.6-7/.

Zadaniem "centrum" było:

- wypracowywanie koncepcji oraz strategii poczynań o charakterze
opozycyjnym i konfrontacyjnym,
- formułowanie dyrektyw w zakresie prowadzenia działalności prze-
ciwko Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, jej ustrojowi, organom
władzy oraz sojuszowi ze Związkiem Radzieckim,
- ustalanie celów, na jakie mają być przeznaczone środki finan-
sowe i materialne gromadzone przez "Fundusz Samopomocy Społec-
znej",
- reprezentowanie na zewnątrz "Komitetu Samoobrony Społecznej -
KOR", utrzymywanie kontaktów z obcymi ośrodkami za granicą;
dostarczanie im informacji itp.,
- koordynowanie działalności agend KSS-KOR.

Zadaniem komisji redakcyjnej, której skład był zmienny,
było opracowywanie apeli, oświadczeń i komunikatów przeznaczo-
nych do publikacji w kraju i za granicą, nadto konsultowanie pod
względem formalno-prawnym planowanych i realizowanych przez KSS-
KOR przedsięwzięć, wystąpień publicznych oraz akcji propagando-
wych /t.IV, k.18-27; t.XXVI, k.66-67; t.XXXII, k.275; t.XXXIII,
k.80; t.XL, k.65-69/.

KSS-KOR miał też swoich przedstawicieli za granicą; we
Francji byli to Leszek Kołakowski, Aleksander Smolar i Krzysztof
Pomian, a w Szwecji Jakub Świąciecki i Maria Brzozowska /t.XXXIX,
k.83-84; t.XLII, k. 4/.

Decyzje dotyczące działalności KSS-KOR o charakterze
publicznym bądź politycznym, zwłaszcza jeżeli chodzi o akcje

spektakularne, podejmowane były na zebraniach, w których udział brali wszyscy członkowie związku - sygnatariusze uchwały z dnia 29.IX.1977r. Decyzje takie zapadały po ich uprzednim przedyskutowaniu, a następnie przegłosowaniu. Zebrania członków KSS-KOR odbywały się z zachowaniem reguł konspiracji. Omawiane były na nich przede wszystkim te sprawy i problemy, które miały - zdaniem grupy przywódczej KSS-KOR - najistotniejsze znaczenie dla kształtowania się bieżącej oraz przyszłej sytuacji społeczno-politycznej w kraju. Oprócz zebranych, o których była mowa wyżej, miały miejsce częste spotkania ad hoc - odbywane w znacznie węższym gronie. W trakcie tego rodzaju spotkań omawiano i decydowano o pilnych sprawach bieżących /t.XV, k.151; t.XXVI, k.66; t.XL, k.60-64, 65-69/.

W początkowym okresie podejrzani przestrzegali zasady kamuflowania swych rzeczywistych intencji za pomocą stwierdzeń i haseł, których zewnętrzna forma redakcyjna nie kojarzyła się z działaniem prawnie zabronionym czy przestępnym. Kształtowaniu takiego przeświadczenia u osób współpracujących bądź sympatyzujących z KSS-KOR, a w dalszej kolejności - w opinii publicznej służyć miała formuła, zgodnie z którą "KSS-KOR działa oficjalnie, a więc legalnie". Wiarygodność tej formuły wzmacniały: zaangażowanie się po stronie związku osób cieszących się znacznym autorytetem naukowym, moralnym lub społecznym; powstrzymywanie się przed tworzeniem formalnych struktur organizacyjnych; powściągliwość w zakresie precyzowania programu działania oraz zachowanie niektórych pozorów jawności /t.XV, k.160, 174-175, 189; t.XXXI, k.85; t.XXXII, k.33; t.XXXIII, k.20a, 29, 31, 87/.

Prowadzona przez podejrzanych działalność w ramach KSS-KOR i jego agend koncentrowała się wokół praktycznej realizacji doktryny samoorganizacji społeczeństwa, prezentowanej jako alternatywa istniejącego w Polsce ładu społecznego i opartego na nim systemu instytucji politycznych. Podejrzani skupili swoją uwagę przede wszystkim na wskazywaniu środków i sposobów, jakie są niezbędne do osiągnięcia tego celu. Katalog tych środków ulegał zmianie stosownie do kształtującej się w kraju sytuacji, w każdym bądź razie poczynając od 1981r. podejrzani głosili otwarcie konieczność obalenia

ustroju Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, jak i niezbędność użycia siły i przemocy /t.XVI, k.9-10; t.XIX, k.4-9, 19-31; t.XXVII, k.33; t.XXXI, k.17; t.XXXII, k.34; t.XXXV, k.28/.

Podstawowe założenia doktryny samoorganizacji społeczeństwa wyłożone zostały w pracy J.Kuronia pt. "Zasady ideowe", wydanej w 1978r. przez Instytut Literacki w Paryżu /t.II, k.153, t.XXVII, k.104-151/, a następnie rozwinięte i uszczegółowione w publikacjach oraz publicznych wystąpieniach J.Kuronia, A. Michnika, H.Wujca, Z.Romaszewskiego i J.Lityńskiego.

Podjejrzeni za punkt wyjścia przyjęli twierdzenie o totalitarnym charakterze panującego w Polsce ustroju społeczno-politycznego, który jakoby zniewalał społeczeństwo i jednostki, pozbawiając je wolności politycznej oraz praw i swobód obywatelskich. Konsekwentnie głosili, że państwo polskie nie jest suwerenne, a naród nie jest wolny, zaś władza w swych poczynaniach służy interesom imperialnym Związku Radzieckiego /t.XXXI, k.33; t.XXXII, k.234, 249; t.XXXV, k.29/.

Cel perspektywiczny, do jakiego podjejrzeni zmierzali, określali nazwą "demokracja parlamentarna", rozumiana jako forma ustrojowa oparta o szeroki rozwój niezależnego od partii i władzy państwowej ruchu samorządów. Ruch samoorganizowania się społeczeństwa w samorzady powinien - według nich - objąć w pierwszej kolejności pracowników państwowych, producentów rolnych, studentów, pracowników nauki i kultury, a także jednostki terytorialne. Tą drogą podjejrzeni pragnęli doprowadzić do dezorganizacji i rozpadu instytucji życia politycznego, uniemożliwienia konstytucyjnej działalności naczelnych organów władzy i administracji państwowej, a w konsekwencji do obalenia ustroju /t.XV, k.119-120, 206, 331-333; t.XVI, k.89; t.XIX, k.4-9, 36; t.XXV, k.26-30; t.XXVIII, k.126; t.XXXI, k.17, 164; t.XXXIII, k.180; t.XXXV, k.28/.

Podjejrzeni, dążąc do osiągnięcia tego zamiaru rozwinęli szeroką działalność mającą na celu kształtowanie nieprzychylnych, wrogich partii, państwu i władzy nastrojów społecznych, rozpowszechniali informacje mające podważać autorytet organów władzy i ich decyzje, wzywali do występowania przeciwko obowiązującym

zującym prawu, jak również przez zbieranie i dostarczanie obcym ośrodkom, zwłaszcza rozgłośni radiowej "Wolna Europa", kłamliwych i szkalujących kraj informacji, wspomagali działalność tych ośrodków wymierzoną przeciwko interesom narodu i państwa polskiego /t.XXVI, k.66; t.XXXIX, k.5-42; t.XV, k.162, 188-187; t.XXXII, k.240-242; t.XXVI, k.157; t.XXXVII, k.143/.

Istotną rolę w tym zakresie odegrały poczynania ukierunkowane na rozbijanie więzi pracowniczych w zakładach pracy i anarchizację życia w kraju. W związku z powyższym podejrzani rozwinęli - najpierw w wybranych środowiskach i zakładach pracy, a potem w szerszej skali - działalność propagandowo-agitacyjną oraz organizacyjną, wymierzoną głównie przeciwko Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, organizacjom związkowym, zawodowym i społecznym, a także przeciwko państwu i jego organom oraz aparatowi zarządzającemu - wykonawczemu. Ze szczególną pałą podejrzani atakowali podstawowe wartości oraz zasady systemu ideologicznego, zarzucając mu, iż rzekomo "upaństwowił" nie tylko człowieka ale również wszelkie przejawy życia społecznego, że zredukował i uprzedmiotowił jednostkę, czyniąc z niej bezwolny przedmiot manipulacji aparatu władzy i biurokracji. Podejrzani zmierzali w ten sposób do przeciwstawienia interesów klasy robotniczej - interesom partii, a interesów narodu - interesom państwa socjalistycznego. Autorami tej koncepcji byli J.Kuroń i A.Michnik, których poczynania wspomagali praktycznie J.Lityński, H.Wujec oraz Z.Romaszewski /t.XV, k.107-108, 178-179, 201, 204, 207; t.XXII, k.110-112; t.XXXIII, k.78/.

Z.Romaszewski, wraz z zespołem współpracowników, zorganizował i prowadził "Biuro Interwencyjne KSS-KOR". Zadaniem tego "Biura..." było zbieranie, dokumentowanie i podawanie do wiadomości publicznej "dowodów bezprawia" władzy wobec robotników /w tym zakresie prowadzone jest odrębne postępowanie przygotowawcze/.

H.Wujec i J.Lityński zajmowali się m.in. redagowaniem i rozpowszechnianiem nielegalnego wydawnictwa pt. "Robotnik". Pismo to, którego formułę redakcyjną opracował J.Lityński, spełniało rolę organu KSS-KOR skierowanego do klasy robotniczej i było nastawione na kształtowanie świadomości oraz postaw robotników

zgodnych z ideologią i zamiarami grupy przywódczej KSS-KOR. "Robotnik" osiągnął znaczne nakłady - największe, bo dochodzące do 20 tys. egzemplarzy - w okresie tworzenia "Wolnych Związków Zawodowych" i komitetów strajkowych. Do kolportowania pisma angażowani byli współpracownicy i sympatycy KSS-KOR, odpowiednio do tego przygotowani i przeszkoleni przez podejrzanych /t.XV, k.88-92, 94-95, 119-120, 177, 169, 208, 312; t.XVI, k. 245-251; t.XIX, k.21; t.XXII, k.38-39; t.XXVI, k.22; t.XXXII, k.60, 130, 275; t. XXXIII, k.182, 183, 212; t.XXXIV, k.120; t.XXXV, k.154, 170; t.XXXVIII, k.45/.

Inicjatywą, która miała przynieść "znaczące efekty społeczne" było opracowanie i opublikowanie w "Robotniku" nr 35 z sierpnia 1979r. dokumentu pt. "Karta Praw Robotniczych". Dokument ten był szeroko rozpowszechniany jako "manifest pracowniczy" robotników polskich, zarazem jako dokument programowy powstających komitetów założycielskich "Wolnych Związków Zawodowych" /WZZ/. Sygnatariusze "Karty..." w tym m.in. H.Wujec i J. Lityński wysunęli wobec władz państwa postulaty dotyczące zarobków, czasu pracy, przywilejów pracowniczych, żądali respektowania prawa do zrzeszania się w niezależne struktury związkowe i prawa do strajku /t.X, k.74; t.XX, k.16-18; t.XXI, k.65; t.XXII, k.15-16, 38-39, 73-74; t.XXXVIII, k.94; t.XL, k.5-7/.

W śledztwie ustalono, że inicjatorzy przedsięwzięcia, jak i autorzy "Karty..." posłużyli się nazwiskami wielu osób nie pytając ich o zgodę /t.XL, k.14-15, 16-17, 18-19, 20-21, 22-23, 37-38, 39-40, 41-42/.

Oprócz "Robotnika" KSS-KOR /jego agendy/ wydawał wiele innych pism, z których "Biuletyn Informacyjny" /poprzednio: "Komunikat"/był adresowany do ogółu odbiorców w kraju i za granicą. Zamieszczane w nim były oświadczenia, komunikaty, apele, opracowania, materiały propagandowe oraz artykuły; nakład tytułów tzw. "wydawnictw opozycyjnych" wynosił około 100 tys. egzemplarzy miesięcznie /t.XI; t.XII, t.XVI, k.1-2, 10a; t.XXIII, k.103-149/.

Pisma KSS-KOR drukowane były i rozprowadzane w sposób nielegalny. Centralny punkt rozprowadzania materiałów propagandowych

znajdował się w mieszkaniu H.Wujec przy ul. Neseberskiej w Warszawie /t.VIII, k.121; t.XI, k. 1, 23; t.XV, k.62-63, 82-87, 103-106, 124-130; t.XVI, k.1-3, 10a-10c; t.XL, k.233/.

Działalność "Biura Interwencyjnego", zespołu redakcyjnego "Robotnika" i innych zespołów oraz struktur tworzonych z inspiracji KSS-KOR lub jego członków finansowana była ze środków "Funduszu Samoobrony KSS-KOR". Działalnością tego funduszu kierowała rada, w skład której wchodził H.Wujec /t.XIII, k.232/. "Fundusz..." gromadził wpłaty dokonywane na rzecz KSS-KOR przez paryską "Kulturę", przez tzw. ośrodek legalistyczny w Londynie i jego delegatury, a także organizacje polonijne, niektóre związki zawodowe i osoby prywatne, w tym również zamieszkałe w kraju /t.IV, k.17, 94, 250, 262; t.VI, k.110-111, 191-192, 195; t.VIII, k.155; t.XII, k.183-184; t.XV, k.117-118, 134-135, 188, 191-192, 197; t.XXII, k.39-39, 72-73; t.XXIII, k.178; t.XXVIII, k.169-170, 191-192, 200, 215; t.XXXIX, k.18-19, 43-52; t.XL, k.66/.

Środki, jakimi dysponował KSS-KOR były pokaźne. Sama tylko paryska "Kultura" zebrała i przekazała do dyspozycji KSS-KOR kwotę 199 160,49 franków francuskich, zaś skarb emigracyjny Rządu R.P. wspomógł KSS-KOR kwotą ponad 200 000 funtów angielskich. Ze sprawozdania Rady "Funduszu..." z wydatków za okres od 20.IX.1978r. do 16.IX.1979r. wynika, że w tym czasie wydano na działalność związku kwotę 2.983.110 zł. Należy nadmienić, iż szczególnie duże zaangażowanie w zakresie finansowo - propagandowego wspomagania KSS-KOR przejawiała rozgłośnia radiowa "Wolna Europa", która spełniała rolę pośrednika pomiędzy różnymi ośrodkami na Zachodzie, a KSS-KOR /t.XII, k.183-184, 195; t.XXXIX, k.18-19, 20-32, 43-52, 178/.

Działalność szkoleniowa i propagandowa prowadzona była nie tylko ze pośrednictwem wydawnictw i pism ukazujących się w kraju poza zasięgiem cenzury. Jej integralną częścią były publikacje, wywiady, odczyty i wykłady, a ponadto centralne narady szkoleniowe oraz szkolenia indywidualne. Centralne narady szkoleniowe organizowane były raz do roku. Zorganizowano trzy takie narady: na Mazurach, w Srebrnej Górze i Zakopanem. Obsługiwali je podejrzani. Szkoleniem indywidualnym były obejmowane tylko wybrane osoby. Zapoznawano je

138
222

z założeniami politycznymi KSS-KOR, sposobami zbierania i przekazywania informacji, komunikowania się oraz kolportażu wydawnictw KSS-KOR /t.XV, k.64-72, 90-91, 195, 205; t.XVI, k.8; t.XXV, k.22; t.XXXII, k.36/.

W rezultacie podjętych przez podejrzanych działań powstały komisje robotnicze, kluby "Samobrony Społecznej" i kluby "Robotnika" oraz komórki "Wolnych Związków Zawodowych". Te ostatnie, zwłaszcza na Wybrzeżu zdominowane zostały przez członków KSS-KOR bądź współpracowników tego związku. Osoby te - jak ustalono w śledztwie - wywarły decydujący wpływ na przekształcenie niektórych z przejawów narastającego w 1980r. niezadowolenia klasy robotniczej w wystąpienia przeciwko państwu socjalistycznemu /t.XV, k.32-33, 85-87, 108, 162-164, 165, 168-169, 178, 184-186, 192-195, 198-201, 203, 205; t.XVI, k.245-251; t.XXII, k.45; t.XXIV, k.64; t.XXV, k.21; t.XXVI, k.22; t.XXVIII, k.122, 125, t.XXXIII, k.78, 181-203; t.XXXIV, k.120; t.XXXV, k.154; t.XXXVII, k.80; t.XXXVIII, k.53, 56, 238/.

Opisaną działalność podejrzani podjęli również w innych środowiskach społecznych. Wśród chłopów zakładali "komitety samoobrony", zaś w uczelniach - "Studenckie Komitety Solidarności". W środowiskach inteligencji tego rodzaju działalność prowadzona była pod postacią wykładów organizowanych przez "Towarzystwo Kursów Naukowych" /TKN/. Należy zaznaczyć, że sprawą działalności TKN członkowie KSS-KOR próbowali bezskutecznie zainteresować Polską Akademię Nauk. Działalność TKN finansowana była ze środków "Funduszu Samobrony KSS-KOR", a od czerwca 1979r. ^{także} przez "Kasę Pomocy Naukowej". Akcję tzw. "uniwersytetu latającego" wspomagał też "Międzynarodowy Komitet Pomocy dla TKN w Polsce", w skład którego wchodził m.in. przedstawiciele emigracji polskiej prowadzący poza granicami kraju działalność szkodzącą jego interesom /t.I, k.214-215; t.XIV, k.36-39; t.XV, k.78-81, 109-112, 113-115, 118-119, 141-144, 145-148, 149-152, 189, 335-345; t.XVI, k.28-34, 45-49, 236-238, 239-241, 242-244; t.XIX, k.313; t.XX, k.266-275, t.XXII, k.32-33, 78-79-80; t.XXIV, k.11-17; t.XXVI, k.19; t.XXXI, k.199; t.XXXIII, k.192; t.XXXIV, k.148-149, 174-177; t.XXXVI, k.108, 150; t.XXXVII, k.80, 143-144; t.XL, k.48-49/.

Najwięcej uwagi rozwijaniu działalności propagandowej KSS-KOR

poświęcał J. Kuroń i A. Michnik. Przejawiało się to przede wszystkim w zbieraniu i przekazywaniu radiu "Wolna Europa" informacji o rzekomo masowych prześladowaniach osób o odmiennych poglądach politycznych, aktach łamania prawa, o naruszaniu swobód i wolności obywatelskich, bezzasadnych represjach stosowanych wobec członków KSS-KOR, jego współpracowników i sympatyków, a także wobec działaczy WZZ. Informacje tego rodzaju podejrzani przekazywali również korespondentom zagranicznym akredytowanym w Polsce, przedstawicielom różnych ugrupowań lewackich, trockistowskich itp., a także innym osobom /t.XV, k.64-73, 120, 135-137; t. XXXI, k.164-166; t.XXXII, k.143, 242, 287; t.XXXV, k.169; t.XXXVI, k.157; t.XXXVII, k.143/.

Podejrzani publikowali też liczne własne opracowania oraz udzielali wywiadów, traktując tę działalność jako skuteczny sposób wpływania na kształtowanie się nastrojów społecznych nieprzychylnych państwu i jego organom oraz Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, która była ich głównym obiektem ataku. Opracowania takie były publikowane przede wszystkim w tzw. wydawnictwach niezależnych, tj. ukazujących się poza zasięgiem cenzury - szeroko kolportowanych na obszarze kraju. Wiele z tych publikacji zostało przedrukowanych przez zachodnią prasę, prawie wszystkie były omawiane na antenie radia "Wolna Europa"; zainteresowanie nimi przejawiały również inne rozgłoszenie zachodnie. Niemalą liczbę opracowań oraz wywiadów podejrzanych, zwłaszcza J. Kuroń i A. Michnika, opublikowały Der Spiegel, Paris Match, Kultura, Le Monde, Die Welt, Pomost i inne. Jak ustalono w śledztwie, wszystko to przysporzyło szkody interesom narodu i państwa polskiego /t.XI, k.6; t.XV, k.71-72, 83-84, 120, 124-126, 211; t.XIX, k.33; t.XXVI, k.66; t.XXXII, k.143, 242, 287; t.XXXV, k.169; t.XXXVI, k.157-158; t.XXXVII, k.53, 143/.

W publikacjach^{ch} J. Kuroń, jakie ukazały się bądź były przygotowane do druku w okresie do miesiąca sierpnia 1980r., w szczególności w opracowaniach pt.:

- 1) - "Niepodległość a demokracja" /Robotnik nr 20 z 1978r., przedruk Pomost nr 2 z 1979r./,
- 2) - "Drogi i podziały" /Kultura nr 1 z 1979r./,

- 3/ "Sytuacja w kraju a program opozycji" /Biuletyn Informacyjny nr 3 z 1979r., przedruk Pomost nr 4 z 1979r./,
- 4/ "Co dalej ?" /Biuletyn Informacyjny nr 6 z 1980r., przedruk Inprekorr nr 2 z 1981r./,
- 5/ "Teraz musimy uzyskać wszystko" /Der Spiegel nr 37 z 1980r./,
- 6/ "Na początek wzmocnić samorząd" /Le Monde z 20.VIII.1980r./,
- 7/ "Podział i jedność Europy" /maszynopis/,
- 8/ "Porozmawiajmy poważnie" /maszynopis/,
- 9/ "Umiarkowanie radykalnych i radykalizm umiarkowanych" /maszynopis/

podejrzany nakreślił program i zadania walki z istniejącym w Polsce ustrojem społeczno-politycznym. Walkę tę powinny podjąć niezależne ruchy społeczne, które "...stoją wobec zadania obalenia systemu totalitarnego, wywalczenia niepodległości i demokracji parlamentarnej" /t.IV, k.65-79; t.XX, k.23-28; t.XXI, k.44 i 47, 99-103; t.XXII, k.2-5, 118-143; t.XXV, k.9-13; t.XXVI, k.188-193; t.XXVII, k.27-37/.

Identyczny program i zadania walki z ustrojem socjalistycznym formułował w swych publikacjach A. Michnik. Przykładowo, w opracowaniach pt.:

- 1/ "Nowy ewolucjonizm" /tekst wygłoszony na międzynarodowym kolekwium 1976r./,
- 2/ "Reminiscencje niesentymentalne" /Krytyka nr 1 z 1978r./,
- 3/ "W 10 rocznicę interwencji" /Biuletyn Informacyjny nr 22 z 1978r./,
- 4/ "Refleksje niesentymentalne" /Pomost nr 2 z 1979r./,
- 5/ "Ostatnia szansa" /Der Spiegel z 29.XII.1980r./,
- 6/ "Nowa próba sił między władzą a robotnikami" /La libre Belgique z 3.X.1980r./,
- 7/ "Kościół i lewica po latach" /Kultura nr 12 z 1981r./

podejrzany określał istniejący w Polsce ustrój społeczno-polityczny mianem systemu totalitarnego, narzuconego społeczeństwu, opartego na przemocy i kłamstwie, z którym należy toczyć walkę /t.III,

k.1-9; t.IX, k.192-199, 215-226; t.XXI, k.84-85, 245-255, 260-265; t.XXII, k.58-63/.

Zarówno program, jak i zadania oraz taktyka walki z ustro-
jem były dostosowywane do aktualnie istniejącej w kraju sytuacji.
Istotną rolę w tym zakresie spełniała rozgłośnia radiowa "Wolna
Europa", paryska "Kultura", "Fundusz Wolności Słowa" i inne obce
ośrodki oraz osoby prowadzące działalność na szkodę interesów PRL.

Ośrodki te /oraz osoby/ służyły m.in. doradztwem politycz-
nym, organizowały pomoc finansową, inicjowały dyskusje publiczne,
rozpowszechniały komunikaty, oświadczenia i apele KSS-KOR oraz
opracowania jego członków, w tym przede wszystkim podejrzanych,
nadto uwiarygadniały ich poglądy oraz działalność. Przykładowo,
paryska "Kultura" pozostawiła do dyspozycji KSS-KOR wszystkie swoje
wydawnictwa. Były w nich dyskutowane programy i metody antypań-
stwowej działalności, zmierzającej do obalenia legalnych władz i
socjalistycznego ustroju. Radio "Wolna Europa" w latach 1977-1979
nadawało przeciętnie 40-50 komentarzy i informacji w miesiącu,
w których popularyzowało polityczną i organizacyjną działalność
KSS-KOR. Audycje te były odtwarzane na antenie pięciokrotnie i po-
wielane co godzinę przez 19 godzin na dobę. Serwis informacyjny
tej rozgłośni był poza tym drukowany w wydawnictwie pt. "Biały
Orzeł". Należy nadmienić, iż nie odnotowano ani jednego przypadku,
aby radio "Wolna Europa" odniosło się krytycznie lub bez entuzja-
zmu do politycznych dążeń artykułowanych przez KSS-KOR. Ze szcze-
gólną sympatią i pochwałami występowało wobec działalności J.Kuronia,
A.Michnika, J.Lityńskiego, Z.Romaszewskiego i H.Wujca /t.I, k.241-
247; t.V, k.3-9; t.XXII, k.143; t.XXXIX, k.5-19, 20-32, 33-36,
37-42, 87/.

Rozwój sytuacji społeczno-politycznej w kraju latem 1980r.
i w późniejszym okresie, zaktywizował poczynania podejrzanych. Po-
stanowili oni wykorzystać narastające niezadowolenie klasy robot-
niczej jako okoliczność sprzyjającą realizacji zamiaru obalenia
ustroju. W związku z powyższym podejrzani podjęli działania mające
na celu opanowanie fali społecznego niezadowolenia, zwłaszcza
zaś manifestacji i wystąpień strajkowych, kierując je w stronę
eskalacji żądań o charakterze politycznym. J.Kuron zorganizował

w swoim mieszkaniu przy ul. Mickiewicza 27 m 64 w Warszawie cen-
tralny ośrodek informacji. Napływające do "ośrodka" wiadomości
o sytuacji w regionach i zakładach pracy były opracowywane, a potem
przekazywane zagranicznym dziennikarzom - do rozpowszechniania.
Członkowie KSS-KOR przystąpili do organizowania bądź zachęcali do
tworzenia komitetów strajkowych, a następnie formułowania postula-
tów pod adresem władz. Zespół redakcyjny "Robotnika" udzielał komór-
kom "Wolnych Związków Zawodowych" i komitetom strajkowym instrukcji
do działań. W oparciu o urzędników i środki znajdujące się w dyspo-
zyycji KSS-KOR, których znaczna część była pochodzenia zagranicznego,
przystąpiono do organizowania bazy poligraficznej dla powstających
"Międzyzakładowych Komitetów Strajkowych" /MKZ/. Tymi różnorodnymi
działaniami sterował centralnie J.Kuroń, wspomagany przez pozosta-
łych podejrzanych /t.VII, k.119; t.X, k.98, 101; t.XIV, k. 66-72;
t.XV, k.131-133, 153-155, 201-205, 209; t.XVI, k.3-4, 8-9; t.XXII,
k.45, 52; t.XXIV, k.64; t.XXV, k.20-22, 85, 125; t.XXXI, k.220;
t.XXXII, k.60, 132, 245; t.XXXIV, k.120, 124; t.XXXV, k.169; t.XXXVII,
k.80; XXXVIII, k.55; t.XL, k.235/.

Po powstaniu NSZZ "Solidarność" J.Kuroń, A.Michnik i J. Lity-
ński pełnili w tym związku funkcje doradców, zaś H.Wujec i Z.Roma-
szewski byli członkami zarządu NSZZ "Solidarność" region Mazowsze.
J.Kuroń był doradcą gdańskiego MKZ-tu i MKZ-tu Mazowsze oraz Komisji
Krajowej. A.Michnik był doradcą MKZ-tu w Hucie im.Lenina oraz w
regionie Mazowsze. J.Lityński był doradcą wąbrzyskiego zarządu "Se-
lidarności". H.Wujec w zarządzie regionu Mazowsze zajmował się
sprawami organizacyjnymi i szkoleniem. Z.Romaszewski zorganizował
i prowadził biuro interwencji przy zarządzie regionu Mazowsze.
Pozostali członkowie KSS-KOR - z wyjątkiem jedynie paru osób - oraz
współpracownicy i sympatycy tego związku opanowali de facto piony
informacji i propagandy w regionach i zarządach NSZZ "Solidarność"
sterując ich działalnością w kierunku zgodnym z ideologią i zamia-
rami grupy przywódczej KSS-KOR /t.VII, k.257; t.XXV, k.22; t.XVI,
k.8-9, 63-54; t.XXXII, k.30; t.XXXIII, k.79; t.XXXV, k.47, 162;
t.XXXVI, k.11; t.XXXVII, k.88, 205; t.XXXVIII, k.221, 239/.

Zebrane w toku śledztwa liczne dowody wskazują, iż podejrze-
ni wykorzystywali powierzone im funkcje do wzmagania akcji wysta-

pień przeciwko państwu i jego socjalistycznemu ustrojowi.

Wykorzystując mianowicie czynnik sytuacji wewnętrznej kraju podejrzani wpływali na kształtowanie się niekorzystnych nastrojów społecznych, na podejzowanie akcji protestacyjnych i strajkowych oraz wystąpień anarchizujących stosunki społeczne oraz naruszających spokój i porządek publiczny, nadto formułowali - ich zdaniem - najodpowiedniejsze formy i środki działań konfrontacyjnych, precyzowali także zadania poszczególnych etapów walki z konstytucyjnym ustrojem Polski, zalecając, aby ich realizacja odbywała się w sposób, który w odbiorze społecznym odpowiedzialnością za podjęcie walki i jej efekty obciąży władzę. Ilustracją powyższego mogą być następujące stwierdzenia J.Kurenia: "My chcemy porozumienia", "My nie szukamy awantury", "My musimy bronić ojczyzny, kraju, obywateli", "Niech oni narzucą nam konfrontację, wtedy na nią pójdziemy". /t.XXXIV, k.16, 18, 19/. Swoistym usprawiedliwieniem działań konfrontacyjnych było odwołanie się do rzekomego stanowiska załóg i społeczeństwa, o czym świadczyć mogą następujące wypowiedzi podejrzanego: "Jeśli idzie o strajk, niech^{to} będzie stanowisko załóg. Niech zrobią nacisk. To ma być stanowisko społeczeństwa", "Naszego programu nie należy obciążać grozą, czyli my nie żądamy od was /tj. od władz/ ustępstw, tylko mówimy, że my tu nie ustąpimy. Jest to sytuacja korzystniejsza bo ich zmusza do ataku na nas, a to daje nam olbrzymie społeczne poparcie" /t.XXXIV, k.10, 18, 19/.

Z ustaleń śledztwa wynika, iż podejrzani byli przekonani, że tym sposobem uda im się doprowadzić do całkowitego rozpadu struktur społecznych, rozchwiania się systemu politycznego i anarchii, a w konsekwencji do rozbiicia władzy i obalenia ustroju /t.VIII, k.123, t.XV, k.28-31, 32-36, 120-121; t.XVI, k.8-9, 13-14, 62-64, 65-66, 67-68, 69-70, 71-73, 74-76, 79-81, 161-166, 170-179, 185-187, 188-190, 193-199, 200-202; t.XXI, k.31-32; t.XXII, k.45, 52; t.XXIV, k.64; t.XXV, k.4; t.XXVIII, k.173-174, 177; t.XXX, k.55-70; t.XXXI, k.137, 180, 191, 213, 229; t.XXXII, k.90, 182-183, 252-255; t.XXXIII, k.34, 64, 78, 107; t.XXXIV, k.8-20, 67, 130, 135, 137, 138, 142; t.XXXV, k.31, 124; t.XXXVI, k.91, 120, 129, 153; t.XXXVIII, k.7-16, 63; t.XL, k.71-75, 89-91, 129-131, 133-137, 146-147, 148-149, 232-243, 266-269/.

W związku z podjęciem przez podejrzanych i większość pozostałych członków KSS-KOR aktywnej działalności w NSZZ "Solidarność" rozwiązany został "Komitet Samoobrony Społecznej - KOR" i niektóre jego struktury. Stosowną w tej kwestii uchwałą odczytał prof. E. Lipiński podczas obrad I tury Zjazdu NSZZ "Solidarność" w Gdańsku /t.XIX, k.330-332; t.XXVIII, k.183-185/.

7) Rozwiązanie KSS-KOR miało jednak znaczenie czysto formalne. Po pierwsze, podejrzani chcieli w ten sposób zneutralizować podnoszony publicznie przez część działaczy związkowych zarzut sterowania "Solidarnością" przez członków KSS-KOR, co faktycznie miało zresztą miejsce. Po drugie, zachowano "Fundusz Samoobrony Społecznej", z którego środków nadal realizowano działania skierowane przeciwko interesom państwa. Po trzecie wreszcie, J. Kuroń, wspólnie z pozostałymi podejrzany, z całą energią przystąpił do urzeczywistnienia idei "Klubów Rzeczypospolitej Samorządnej: Wolność-Sprawiedliwość-Niepodległość", które miały być wyższą formą organizacyjną ruchu samorządów /t.VIII, k.160-166; t.XIV, k.163-166, 167-169, 176-179, 244-249; t.XV, k.53-55; t. XIX, k.332; t.XL, k.134-135/.

Działalność "Klubów..." zainaugurowana została podpisaniem w dniu 30.XI.1981r. przez 50 osób deklaracji założycielskiej, ogłoszonej następnie w "Robotniku" nr 80 z 1981r. Sygnatariuszami deklaracji byli wszyscy podejrzani. Jednym z koordynatorów przedsięwzięcia był H. Wujec /t.X, k.125-126; t.XIV, k.176-179; t.XXII, k.19-22; t.XXXVIII, k.256; t.XL, k.134-136, 138-141/.

8) Deklaracja "Klubów..." miała charakter dokumentu programowego. Podstawowym zadaniem "Klubów..." było przygotowanie społeczno-politycznej platformy przed zbliżającymi się wyborami do terenowych organów władzy państwowej, a w przyszłości do Sejmu. W tym zakresie "Kluby..." miały również spełniać funkcje organizacyjne. Platforma wyborcza "Klubów..." miała zapewnić sukces sił politycznych przeciwnych Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, które "wypracują nowy układ" ze Związkiem Radzieckim /t.VIII, k.160-166; t.XIV, k.176-179, 244-249; t.XXXI, k.23, 85; t.XXXVIII, k.256, t. XL, k.68-69, 269/.

Podejrzani wzywali nadto do tworzenia bądź zakładali inne jeszcze struktury organizacyjne mające na celu kształtowanie świadomości

ności i postaw członków i sympatyków tych organizacji - pożądanym z punktu widzenia realizowanego przez nich programu walki z ustrojem socjalistycznym w Polsce. Były to różnego rodzaju kluby dyskusyjne, "Wszelchnica Robotnicza", "Ośrodek Myśli Społecznej" itp. Inicjatorami tych przedsięwzięć byli J. Lityński i H. Wujec, przy czym ostatni pełnił funkcję koordynatora ogólnokrajowego, a w regionie warszawskim - organizatora akcji szkoleniowej /t.XIV, k.244-249; t.XVI, k.167-169; t.XXI, k.42; t.XXVI, k.145-146, 149-151, 152; t.XXXI, k.23; t.XXXII, k.141-142; t.XXXIII, k.80; t.XXXVIII, k.80; t.XL, k.129-131, 237/.

W okresie między sierpniem 1980r., a 12 grudnia 1981r. podejrzani nasilili działalność szkoleniową, agitacyjno-propagandową i wydawniczą. Znalazło to wyraz w organizowaniu imprez takich, jak zebrania, wykłady, spotkania szkoleniowo-programowe itp. Podejrzani brali udział - jako prelegenci bądź eksperci - w spotkaniach z załogami przedsiębiorstw, ze studentami oraz w spotkaniach otwartych, uczestniczyli również w zebraniach aktywu związkowego oraz posiedzeniach zarządów. Poza tym udzielali wywiadów, publikowali własne opracowania teoretyczno-programowe, jak i dotyczące spraw bieżących /t.XVI, k.12-16, 38-39/.

J. Kuroń spotkał się m.in. ze studentami i pracownikami Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Słupsku, Uniwersytetu Warszawskiego i Wrocławskiego, z załogą huty "Katowice" i "Zawiercie", z przedstawicielami zakładów pracy Sosnowca, Kalisza, Łodzi, Puław, Lublina, Głogowa, Grudziądza, Wrocławia, Łonży, Bydgoszczy i Szczecina, z pracownikami portu i stoczni w Gdańsku oraz ze studentami w Łodzi, Krakowie i Gdańsku /t.VIII, k.124-127; t.XVI, k.12, 35, 37-39, 60, 73, 89-90, 91-92, 93-94, 95-96, 97-98, 102-103, 104-106, 116-117, 118-119, 120-122, 123-125, 126-128, 129-131, 132-133, 134-135, 157-160, 213-215, 216-217, 218-219, 220-221, 222-224, 225-228; t.XXXI, k.8-49, 61-105, 115-166, 174-231; t.XXXIII, k.13; t.XXXIV, k.69-94, 149; t.XL, k.88, 133/.

W trakcie tych spotkań J. Kuroń publicznie atakował konstytucyjne zasady ustroju socjalistycznego PRL, w tym zwłaszcza kierowniczą rolę PZPR w systemie politycznym, nawoływał do przeciwstawiania się organom władzy i administracji państwowej, występował przeciwko

137 →

jedności sojuszniczej Polski ze Związkiem Radzieckim, a także wznie-
cał nastroje antyradzieckie.

Ilustracją powyższego mogą być następujące stwierdzenia
wypowiedziane publicznie przez podejrzanego:

- 1/- ustrój oraz istniejący w Polsce system władzy zostały narodzi-
ły polskiemu narzuczone; "rządzona krajem elita władzy, to zdrajcy
naszego kraju, naszego narodu"; armia polska jest na usługach
Związku Radzieckiego; przyszły ustrój powinien być oparty na
neutralności Polski- gwarantowanej międzynarodowo /t.XXXI, k.43;
t.XXXIII, k.50, 136; t.XXXIV, k.43, 67, 176/;
- 2/- odzyskanie przez naród polski niepodległości, a przez państwo
polskie suwerenności wiązać należy z niepodległością Ukrainy,
Białorusi i Litwy, z "obaleniem panowania sowieckiego " w Pol-
sce oraz wyrwaniem Polski ze strefy wpływów radzieckich /t.XXXI,
k.140; t.XXXII, k.249, 263; t.XXXIII, k.42-43/;
- 3/- władza jest bezsilna, jest atrapą niezdolną do działania; nie ma
mocy wykonawczej i nie jest w stanie przeciwdziałać stanowisku
większości społeczeństwa; administracja jest sparaliżowana; poja-
wia się "stan anarchii i rozkładu"; na władzy, w tym również na
Sejmie należy wymusić dąży do ustrojowo /t.XXXIII, k.18, 20, 21, 23,
36-37, 146, 149, 185/;
- 4/- dążąc do obalenia ustroju należy - ze względu na sytuację zewnętrzną
- działać metodami "krok po kroku", "dopóki sytuacja się na-
tyle nie zmieni, że tej radykalnej zmiany nie będziemy mogli do-
konać"; "idzie tu o siłę przeciw sile", "musimy nie ustępować
i bić", "zatrzymać się to jest klęska" /t.XXXII, k.56; t.XXXIII,
k.21, 32, 34, 150, 161, 162, 185; t.XXXIV, k.72, 137, 176/;
- 5/- PZPR nie jest wyrazicielką interesów klasy robotniczej skoro
jest mandatarium ościennego mocarstwa; władza partii opiera
się na monopolach, dla których alternatywą jest społeczeństwo
samoorganizujące się, zmierzające do demokracji parlamentarnej,
tzw. proces finlandyzacji; "dla władz obecnych jesteśmy wrogami
nie wątpliwie dlatego, ponieważ стоимy na stanowisku demokracji
parlamentarnej i niepodległości. A więc tak, czy inaczej obale-
nia władzy tej partii i obalenia dominacji sowieckiej nad Polską";

"w Polsce tak naprawdę, to nie ma partii, jest tylko kierownictwo partii, aparat i system przywilejów" /t.XXXI, k.16, 28, 39, 164; t.XXXII, k.263; t.XXXIII, k.14, 38, 39, 100, 184, 209/;

6- władza PRL działając niepraworządnie, łamie prawa, wolności i swobody obywatelskie; sądy nie są niezawisłe; prokuratura jest podporządkowana milicji, która stoi nad prawem; wyniki wyborów są fałszowane /t.XXXI, k.28; t.XXXII, k.139; t.XXXIII, k.114-115, 239; t.XXXIV, k.106/;

7- program obalenia ustroju powinien uwzględniać możliwość interwencji radzieckiej, której groźba będzie słabnąć w miarę jak w ZSRR rosnąć będą trudności wewnętrzne, powodowane narzuconym przez Zachód wyścigiem zbrojeń; osłabienie siły państwa radzieckiego stwarza dla Polski szansę uniezależnienia się, bowiem "dopóki będzie istniał Związek Radziecki my będziemy mieli stryczek na szyi /.../ cała nadzieja w tym /.../, że ta monarchia nie będzie wiecznie trwała" /t.XXXI, k.43, 194-195; t.XXXII, k.50, 119, 258; t.XXXIII, k.33, 45-46, 47, 51, 115; t.XXXIV, k.63, 64, 65, 67, 139/;

8- system władzy w Polsce należy oprzeć o "wolne wybory" - z prawem wysuwania kandydatów przez niezależne partie i samorządne instytucje; Sejm powinien być dwuizbowy; na okres przejściowy należy powołać "Komitet Ocalenia Narodowego" /tzw. Rząd Narodowy/ podstawą systemu władzy powinny być samorzady, przy czym do ich budowy należy przystąpić natychmiast - ma to być "nowa organizacja do rządzenia gospodarką", a potem krajem /t.XXXI, k.17, 77, 93, 149, 194, 198, 201; t.XXXII, k.49, 65, 76, 250, 264; t.XXXIII, k.24, 27, 34, 35, 36, 37, 53, 62-64, 116, 223a; t.XXXIV, k.28-30, 32-33, 39, 141, 177/.

Zaprezentowane w trakcie spotkań publicznych stwierdzenia, jak i zawarte w nich intencje J.Kuroń rozwinął w licznych publikacjach w takich np., jak:

- "Drogi i podzięką" /Kultura nr 1-2 z 1979r./,
- "W stronę demokracji" /t.V, k.151-163/,
- "Czy grozi nam interwencja" /Robotnik nr 68 z 1969r., przedruk "Kultura" nr 1-2 z 1981r./,

- "Ostry zakręt" /Biuletyn Informacyjny nr 5 z 1980r./,
 - "Rząd Narodowy" /Robotnik nr 81, przygotowany do druku/,
 - "Żeby dać świadectwo prawdzie" /Dziennik Bałtycki nr 195 z 1981r./,
 - "Żyję z mojego systemu poglądów" /Sztandar Młodych z 9.XI. 1981r./,
 - "W wypadku interwencji naród będzie walczył" /Que Paire aujourd'hui nr 10 z 1980r./,
 - "Komuniści nie reprezentują Polski" /Paris Match z 27.II.1981r./,
 - "Polska nie potrzebuje cudów" /El socialista z 21.VII.1981r./,
- nadto w wywiadach oraz w opracowaniach przygotowanych do druku pt.:
- "Notatki o samorządzie",
 - "Uwagi o strukturze ruchu demokratycznego",
 - "Spór o program" /t.VII, k.184-203, 256-261; t.VIII, k.134-137, 143, 147, 152-154, 158-159; t.XIX, k.19-31; t.XXII, k.43, 45; t.XXIV, k.50-56, 59-61/.

A. Michnik spotkał się m.in. ze studentami Politechniki Śląskiej, Szczecińskiej, Uniwersytetu Wrocławskiego, szkół wyższych Lublina, Krakowa, Politechniki Szczecińskiej i Świętokrzyskiej, z pracownikami Instytutu Kultury Polskiej w Sosnowcu, z załogą Huty im. Lenina, Zakładów Azotowych w Tarnowie, im. M. Nowotki w Warszawie, Ursusa, Fabryki Łożysk Tocznych "Iskra" w Kielcach oraz z załogami zakładów pracy w Świdnicy, Wrocławiu, Ostrołęce, Częstochowie, Katowicach, Kaliszu¹ Bydgoszczy /t.XV, k.46-47, 48-49; t.XVI, k.12, 15, 38-39, 73, 85-86, 87-88, 99-100, 140-141, 146-147, 208-210, 211-212, 232-233; t.XXXVI, k.89-97; t.XXXVII, k.7-9; t.XL, k.73/.

W trakcie tych spotkań podejrzany w szczególności stwierdził, że:

- 1/ - panujący w Polsce system stawiał sobie za cel rozbicie naturalnych więzi społecznych i dezintegrację społeczeństwa, ponieważ był oparty na policyjnym terrorze w stosunku do niesuwerennego społeczeństwa; władza w Polsce nie posiadała autorytetu, została

ona zainstalowana przez Armię Czerwoną; w Polsce 34 i pół mln ludzi jest przeciwko socjalizmowi; "marksizm w Polsce jest martwym, rytualnym tworem" /t.XXXV, k.18,19,28,29,42,139,143,194,198,205; t.XXXVI, k.122,161,197; t.XXXVII, k.24/;

4/- należy budować szeroki ruch samorządów przeciwko władzy totalitarnej i absolutnej; "rząd kłamie i nie dotrzymuje słowa" /t.XXXV, k.28; t.XXXVI, k.114,169; t.XXXVII, k.71,80,184/;

3/- organy bezpieczeństwa /.../ w tym kraju są poza prawem, ponad prawem i robią to, na co mają ochotę"; Konstytucja jest aktem nie używanym /t.XXXV, k.126; t.XXXVI, k.35, 36-37,146,177/;

4/- PZPR jest ze swej natury antydemokratyczna; nie reprezentuje ona klasy robotniczej; "kierownicza rola partii, to jest takie samo słowo, jak siły antysocjalistyczne" /XXXV, k.50-51; t.XXXVI, k.174/;

1/- organy władzy powinny być wyłaniane w drodze demokratycznych wyborów; parlament musi być dwuizbowy, bezpartyjny nie zaś PZPRowski"; trzeba budować struktury niezależne od służbowej "hierarchii narzuconej przez władzę polityczną" /t.XXXV, k.98; t.XXXVI, k.168,170; t.XXXVII, k.188/;

6/- niepodległość Polski należy wiązać z rozpadem imperium radzieckiego; "Napewno wygramy naszą szansę. Musimy wygrać. Jeszcze wszyscy zobaczymy niepodległą Polskę. Przysięgam to państwu"; "w 1945r. w Polsce rozpoczął się nowy etap naszej historii, którą bym nazwał historią państwowości bez suwerenności /.../ jako naród dysponujemy instytucjami państwowymi, na które mamy wpływ nader ograniczony. Wszakże również te instytucje są niesuwerenne, są bowiem uzależnione od politycznego i militarnego interesu Związku Radzieckiego" /t.XXXV, k.128; t.XXXVI, k.171; t.XXXVII, k.25-27, 186-189; t.XXXVII, k.25/;

4/- historyczną rzeczywistość Polski Ludowej ukształtowały: PPR, która była narzędziem polityki państwa radzieckiego; KRN, jako twór kanapowy, fikcyjny; poczynania radzieckiego NKWD a potem wywiadu; prowokacyjna działalność UB; "chamskie i brutalne sfałszowanie wyników referendum"; akcja mordowania działaczy PSL /t.XXXVII, k.29-44/.

H. Wujec wystąpił w charakterze prelegenta m.in. na spotkaniu z aktywnym związkowym w Łodzi /t.XVI, k.27; t.XXXVIII, k.218-280/. W trakcie tego spotkania podejrzany przekonywał, iż droga do suwerennej i niepodległej Polski prowadzi przez obalenie systemu totalitarnego i organizowanie się społeczeństwa w niezależne od państwa i władzy struktury; współdziałanie z władzą nazwał kolaboracją.

Z. Romaszewski uczestniczył w spotkaniach m.in. z przedstawicielami załóg zakładów pracy w Rzeszowie i Płocku /t.XVI, k.154-156, t.XXX, k.6-51, 75-135/. Podejrzany charakteryzował istniejący w Polsce system władzy jako oparty na "przerządzającym bezprawiu", mianowicie: ludzie więzieni są za przekonania; milicja zatrzymuje ludzi i bije bez sensu; przyznania do winy wymuszane są torturami, a milicja stoi ponad prawem; wymiar sprawiedliwości jest uzależniony od władzy forsującej represję; organy porządku¹ ścigania są przekupne; ściganiem i karaniem zajmują się ludzie nie posiadający kwalifikacji.

Niezależnie od tych spotkań podejrzani oddziaływali na świadomość społeczną, podstawy i zachowania się ludzi także poprzez publikacje i wywiady zamieszczane w pismach KSS-KOR, wydawnictwach związkowych lub innych /t.VII, k.204-206; t.VIII, k.147; t.XXI, k.42; t.XII, k.148-161; t.XXIV, k.3-4, 7-8; t.XXV, k.35, 189, 195; t.XXVI, k.15-16, 22/.

Po wprowadzeniu stanu wojennego J. Kuroń, A. Michnik, J. Lityński i H. Wujec zostali internowani, natomiast Z. Romaszewski ukrywał się.

Przebywając w ośrodku odesobnienia J. Kuroń i A. Michnik nie odstąpili od zamiaru i nie zaniechali dotychczasowej działalności. Mając - w porównaniu z poprzednim okresem - znacznie ograniczone możliwości, kontynuowali ją głównie w ten sposób, że opracowywali teksty i przekazywali je do rozpowszechniania w ukazujących się w tym czasie nielegalnych wydawnictwach oraz w wydawnictwach zagranicznych. W opracowaniach tych podsycali nienawiść do ustroju i władzy, wzywali do tworzenia ruchu oporu, programowali cele walki podziemnej, instruowali, np. w zakresie środków walki, organizatorów i uczestników akcji protestacyjnych oraz manifestacji publicznych, nadto wzywali do przeciwstawiania się wysiłkom władz próbujących opanować sytuację w kraju.

J. Kuroń w opracowaniach pt.:

- "Tezy o wyjściu z sytuacji bez wyjścia" /Tygodnik Mazowsze z 31.III.1982r., przedruk Kultura nr 5 z 1982r., Inprekorr nr 5 z 1982r./,
- "Propozycje, aby wyjść z sytuacji bez wyjścia" /Le Monde z 31.III.1982r./,
- "Macie teraz złoty róg" /Tygodnik Mazowsze nr 13, przedruk "Solidarność" wyd. austriackie, nr 1 z 1982r./,
- "Jeżeli władza nie zgodzi się na kompromis, zmierzamy ku katastrofie" /Liberation z 31.III.1982r./,

wzywał do organizowania "powszechnego ruchu oporu", który - jak twierdził - jest "jedyną szansą Polaków"; według niego "władzę okupanta należy obalić przemocą", "trzeba zorganizować zbiorowe wystąpienie polegające na równoczesnym uderzeniu na wszystkie ośrodki władzy i informacji"; wskazywał też skuteczne środki walki, którymi są: akcje ulotkowe, manifestacje uliczne, strajki, strajk generalny, przeciąganie żołnierzy i funkcjonariuszy MO /t.XV, k.317-321; t.XIX, k.191, 260-267, 277-282; t.XXVI, k.113-118; t.XXVII, k.42-45/.

A. Michnik w opracowaniach pt.:

- "Wszyscy jesteśmy zakładnikami" /Der Spiegel nr 10 z 1982r./,
- "Polska wojna" /Aneks nr 27/,
- "Więcej wolności dla Polski" /Der Spiegel z 8.III.1982r./,
- "Dlaczego nie podpisujesz?" /Tygodnik Mazowsze z 25.III.1982r./,
- "Przyczyny polskiej zimy" /La Croix z 31.III.1982r./,
- "O oporze" /Der Spiegel nr 32 z 1982r./,
- "Zemsta nie może być naszym celem" /Der Spiegel z 9.VIII.1982r./,
- "Listy z Białołęki" /Krag, Warszawa 1982r./

wskazywał, iż "przelana krew" jest lekcją języka, jakim należy rozmawiać z rządem, jeśli chce się cokolwiek osiągnąć; należy przeciwstawiać się "władzy opartej na bagnietach, donoszącym i żandarmach"; wyjściem z sytuacji jest opór, a współpraca bądź

podporządkowania się władzy - kolaboracją; opór stanowi przykazanie polskiego honoru, jest poza tym nakazem rozsądku; nadto przez kształtowanie nieprzychylnych nastrojów społecznych i podjudzanie do nienawiści do Związku Radzieckiego występował przeciwko jednoci sojuszniczo - obrotnej istniejącej pomiędzy Polską a ZSRR, wzywał też do rewizji mapy politycznej Europy /t.XIX, k.38-39, 42-48, 49-73, 49-73, 269-274, 289-300; t.XXI, k.13-28; t.XXVII, k. 45-52; t.XXXIX, k.204, 209-219/.

Najbardziej ożywną i czynną działalność po dniu 13 grudnia 1981r. prowadził Z.Romaszewski, który uznał i publicznie ogłosił, iż na nim spoczął ciężar "dalszej walki o wolność" /t.XXVII, k. 278/.

Z.Romaszewski pozostając w kontakcie z pozostałymi podejrzanyymi przystąpił do organizowania ruchu oporu, zwłaszcza zaś jego podziemnych struktur, przygotowywał plany publicznych wystąpień protestacyjnych i manifestacji, wzywał do organizowania nielegalnych zgromadzeń i pochodów ulicznych. Jako członek "Regionalnego Komitetu Wykonawczego" /w użyciu była również nazwa "Regionalna Komisja Wykonawcza/ uczestniczył w jego konspiracyjnej działalności, w szczególności obstawiał za koniecznością generalnego rozprawienia się z władzą, nadto - wspólnie z pozostałymi członkami RKW - sporządzał ulotki, w których wzywał mieszkańców Mazowsza do akcji manifestacyjnych. Akcje takie, połączone z użyciem przemocy wobec funkcjonariuszy bezpieczeństwa i porządku publicznego, dewastacją mienia i urządzeń użyteczności publicznej, odbyły się wielokrotnie w okresie od 1 maja do 31 sierpnia 1982r. Pociągnęły one za sobą znaczne straty, które w samej Warszawie zostały oszacowane na sumę blisko 9 mln zł./t.XXXIX, k.192, 221-222, 237; t.XI, k.71-78, 136-137, 155-220, 230-231, 241-243; t.XLVI, k.63/.

Niezależnie od powyższego, Z.Romaszewski w licznych opracowaniach drukowanych w tzw. podziemnej prasie, w tym w "Tygodniku Wojennym", "CDN-Głosie Wolnego Robotnika", "Inprekorze", "Tygodniku Mazowsze" i wydawnictwie pt. "Kontakt" i "KOS" oraz w wywiadach wzywał do kontynuowania i wzmagania walki z władzą, nakłaniał do czynienia przygotowań do strajku generalnego, gdyby zaś taki strajk nie przyniósł spodziewanego efektu - konieczny stał się "zamach

pałacowy"; powołanie RKW inaugurowało w tym przypadku przygotowanie do strajku generalnego /t.XXV, k.71-78; t.XXVII, k.274-275; t.XXVIII, k.4-5, 10, 113-116; t.XXXIX, k.196-200; t.XL, k.136-137/.

W opracowaniu programowym pt. "Sierpień 1980 - grudzień 1981 - co dalej?" /Kos¹ nr specjalny z dnia 5.04.1982r./ podejrzany przekonywał: "...nia ma żadnego powodu do kapitulacji, musimy przygotować się do następnej, tym razem rozstrzygającej na naszą korzyść, batalii"; najistotniejsze w tej chwili^{jest} "stworzenie nowych struktur organizacyjnych" oraz "centrum decyzyjnego"; należy budować system łączności, gromadzić fundusze, sprzęt i środki, usprawnić informację oraz wzmacniać działania antykolaboracyjne; rozwijać trzeba akcję wydawniczą i ulotkową; wzbogacać działania w ramach "małego sabotażu"; ostateczne rozprawienie się z "okupantem" powinno nastąpić w drodze strajku powszechnego. Podejrzany zapewniał przy tym, że ludzie "gotowych nawet życie oddać za odzyskanie przez kraj pełnej niepodległości jest wcale niemało". W ocenie podejrzanego sytuacja po temu jest sprzyjająca, bowiem Związek Radziecki przeżywa narastające trudności, zaś Zachód jest coraz bardziej skłonny zająć konsekwentną postawę wobec krajów Europy Wsch./t.XXVII, k.278-292/.

Opisanym wyżej zachowaniem się podejrzani wyczerpali zaimponowaną przygotowania /art.123 § 1 i 14 § 1 k.k./ do zbrodni określonej w przepisie art. 123 k.k. Wskazują na to jednoznacznie zebrane w toku śledztwa dowody w postaci zeznań świadków, dokumentów, ekspertyz kryminalistycznych oraz opinii biegłych.

Podejrzani - wielokrotnie przesłuchiwani w śledztwie - kategorycznie odmawiali złożenia wyjaśnień dotyczących istoty i okoliczności zarzucanego mu przestępstwa. Fakt ten utrudnia antycypację kierunku obrony, uniemożliwia jej dowodową weryfikację, jak i nie pozwala na ustosunkowanie się do okoliczności, które przy tej okazji zostałyby przez podejrzanych zgłoszone.

Jedynie podejrzany Z.Romaszewski - zamiast wyjaśnień - złożył oświadczenie, w którym stwierdził, iż jest przeciwnikiem użycia siły w rozwiązywaniu konfliktów społecznych i że to właśnie przeświadczenie legło u podstaw podjęcia przez niego działalności po dniu 13.XII.1981r.; poza tym podejrzany zakwestionował wiary-

godność niektórych dowodów /np. z zeznań świadków, dokumentów/ nie podając żadnego bliższego uzasadnienia swego stanowiska. Treść oświadczenia podejrzanego Z. Romaszewskiego pozostaje w sprzeczności z jego faktyczną działalnością, udokumentowaną w postaci dowodów zebranych w toku śledztwa, zaś ocena dowodów jest wyrazem jego subiektywnego poglądu.

Z materiałów zgromadzonych w postępowaniu przygotowawczym, w tym głównie z własnych opracowań podejrzanym oraz ich wypowiedzi publicznych, wynika, iż motywem postępowania podejrzanym była pogarda i nienawiść do ustroju socjalistycznego, z którym od wielu lat walczyli i do którego wrogosć starali się wszczepić Polakom, w pierwszym zaś rzędzie młodemu pokoleniu. Zaznaczyć przy tym należy, że podejrzań, aby zyskać aplauz dla swych poglądów i działań oraz osiągnąć cel posługiwali się często szyderstwem, paradoksem, pozorem prawdy lub erudycji, bądź po prostu fałszem; nie obca im też była napastliwość, arogancja i nieposzanowanie godności osób reprezentujących władze naszego państwa i państw zaprzyjaźnionych. Takie postępowanie nie było zresztą dziełem przypadku, lecz metodą.

Podkreślenia wymaga również fakt, iż zamiar obalenia przemocą ustroju PRL i osłabienia jej mocy obronnej podejrzań realizowali ignorując zupełnie toczące się przeciwko nim postępowanie karne /początkowo o przestępstwo z art. 276 § 1 k.k./. Świadczy to o ich wyjątkowo złej woli, a zarazem determinacji, gdy idzie o konsekwencję w realizacji powziętego zamiaru.

W tym stanie rzeczy należy uznać akt oskarżenia za w pełni zasadny.

Warszawa, dnia 27 IX 1983r.

Prokurator
Naczelnej Prokuratury Wojskowej
płk Włodzimierz Kubala

I. WYKAZ OSÓB PODLEGAJĄCYCH WEZWANIU NA ROZPRAWĘ.

1. P o d e j r z a n i :

- 1/ Jacek Kuroń - przebywa w Areszcie Śledczym Warszawa-Mokotów /t.VII, k.65-66, 71-72, 241-242; t.IX, k.39-40, 47-49, 50-52; t.XX, k.6,9,13-15,21-22,29,30,31-32,33-34, 35-36/;
- 2/ Adam Niechlik - przebywa w Areszcie Śledczym Warszawa-Mokotów /t.VII, k.57-58, 104-105, 106-107, 178-179, 245-246/;
- 3/ Henryk Wujec - przebywa w Areszcie Śledczym Warszawa-Mokotów /t.V, k.61-62, 69-70; t.VII, k.92, 98-99, t.XX, k.197,209,212-213,214-215,216-217,234-236,239,240-241/;
- 4/ Zbigniew Romaszewski - przebywa w Areszcie Śledczym Warszawa-Mokotów /t.VII, k.79-81; t.XX, k.256, 261-264; t.XLI, k.179; t.XLVI, k.21-22/.

2. Ś w i a d k o w i e :

- 1/ Marian Skuza, zam. Warszawa, ul.Szlenkierów 24/28 m. 14 /t.VII, k.139-148, t.XVI, k.42-44/,
- 2/ Tadeusz Markiewicz, zam. Zawiercie, ul.Krasickiego 47a m.24 /t.VIII, k.124-127/,
- 3/ Danuta Kolanko, zam. Gryfino, ul.M.Konopnickiej 11/15 /t.XL, k.5-7/,
- 4/ Leszek Bartczak, zam. Giżycko, ul.Pomorska 3 /t.XL, k.14-15/,
- 5/ Henryk Jurgo, zam. Giżycko, ul.Sikorskiego 4/9 /t.XL, k.16-17/,
- 6/ Leszek Lechowicz, zam. Giżycko, ul.Kętrzyńskiego 9/1 /t.XL, k.18-19/,
- 7/ Mirosław Ternożek, zam. Giżycko, ul.Sikorskiego 9/1 /t.XL, k.22-23/,

- 8/ Jerzy Wojtała, zam. Kraków-Nowa Huta, os. Na Lotnisku 9 m.82 /t.XL, k.37-38/,
- 9/ Józef Nardyla, zam. Kraków-Nowa Huta, os. Tysiąclecia 8 m.51 /t.XL, k.39-40/,
- 10/ Eugeniusz Budzyński, zam. Kraków-Nowa Huta, os. Piastów 15 m.3 /t.XL, k.41-42/,
- 11/ Jan Kielanowski, zam. Warszawa, ul. Opoczyńska 4B m.12 /t.XL, k.48-49, 230-231/,
- 12/ Edward Lipiński, zam. Warszawa, ul. Rakowiecka 6 m.26 /t.XL, k.60-64/,
- 13/ Aniela Steinsberg, zam. Warszawa, ul. Doya Żeleńskiego 4a m. 26 /t.XL, k.65-69/,
- 14/ Edward Piotrowski, zam. Warszawa, ul. Elbląska 65 m. 151 /t.XL, k.71-78/,
- 15/ Aleksander Chrzanowski, zam. Świdnik, ul. Kosynierów 19 m.60 /t.XL, k.88-91/,
- 16/ Lech Wałęsa, zam. Gdańsk-Zaspa, ul. Pilotów 17D m.3 /t.XL, k. 92-111; t.XLI, k.183-189/,
- 17/ Adam Borowski, zam. Warszawa, ul. Odolańska 14 m.5 /t.XL, k. 129-131, 133-137/,
- 18/ Jan Regulski, zam. Warszawa, ul. Różana 31 m.45 /t.XL, k.146-147/,
- 19/Ryszard Kołyszko, zam. Warszawa, ul. Gowcowska 6 m.27 /t.XL, k.150/,
- 20/ Andrzej Moroz, zam. Warszawa, ul. Bernardyńska 13 m.67 / k.232-233, 234-239, 240-243/,
- 21/ Jerzy Butta, zam. Warszawa, ul. Sienna 67 m. 100 /t.XL, k.268-269/,
- 22/ Ludwik Skowron, zam. Łęczyszyce 58, gm. Belsk Duży /t.XIV, k. 36-39/,
- 23/ Czesław Kimont, zam. Koszalin, ul. Marynarzy 3 m.2 /t.XIV, k. 123-144/,

- 24/ Klaudiusz Bieszczad, zam. Warszawa, ul.Ostrobramska 80 m.27 /t.XIV, k.145-148/,
- 25/ Jacek Karwowski, zam.Toruń, ul.Ugory 71 /t.XIV, k.163-166/,
- 26/ Tadeusz Rachowski, zam.Warszawa, ul.Balkonowa 1 m.33 /t.XIV, k.167-169/,
- 27/ Antoni Pietkiewicz, zam. Kalisz, ul.Łazienna 4/8 /t.XIV, k. 239-241/,
- 28/ Michał Paziewski, zam.Szczecin, ul.Legnicka 9 m.12 /t.XIV, k.244-249/,
- 29/ Adam Szostkiewicz, zam. Zabrze, ul.Wolności 260/2 /t.XV, k. 19-24/,
- 30/ Karol Szadurski, zam. Warszawa, ul.Kwitnąca 21 m.35 /t.XV, k.25-27, 32-36,42-43,44-45/,
- 31/ Janina Chylicka, zam. Warszawa, ul.Dobra 8/10 m.47 /t.XV, k. 28-31/,
- 32/ Jerzy Rodak, zam.Tarnów, ul.Bóznie 5/22 /t.XV, k.46-37/,
- 33/ Krzysztof Mróz, zam. Tarnów, ul.Traugutta 5 /t.XV, k.48-49/,
- 34/ Agnieszka Jagura, zam. Łódź, ul.Malczewskiego 19 m.39 /t.XV, k.49-50/,
- 35/ Ewa Świąt, zam.Rzeszów, ul.Krzywoustego 14/4 /t.XV, k.51-52/,
- 36/ Jacek Kozioł, zam. Łódź, ul.Nazurska 44/46 m.117 /t.XV, k. 53-55/,
- 37/ Wiesław Panek, zam. Czarna 312, woj.rzeszowskie /t.XV, k.58-59/,
- 38/ Antoni Łaszek, zam. Myszków, ul.Słodowskiej 10a m.3 /t.XV, k.62-63/,
- 39/ Leopold Gierak, zam.Rańdom, ul.Sportowa 29 m.10 /t.XV, k.64-72, 73-77,78-81,82-87,88-91,92-98,99-101,102-103,104-106, 107-112,113-115,116-121/,
- 40/ Roman Wojciechowski, zam.Warszawa, ul.Sorbieńskiego 2 m.47, /t.XV, k.122-125, 126-130,131-133,134-136,137-140,141-144,145-148,149-152, 153-155,156-158; t.XVI, k.1-5,6-10/,

- 41/ Edwin Myszk, zam.Gdańsk, ul.Arctowskiego 3 m.23 /t.XV,
k.159-213; stenogram nagrania k.214-311/,
- 42/ Zdzisław Mlich, zam.Bielsko-Biała, ul.Milusińskich 2/36
/t.XV, k.312/,
- 43/ Witold Hruszka, m.pracy Warszawa, ul.Rakowiecka 2 /t.XV,
k.317-321/,
- 44/ Anna Bojcar, zam. Warszawa, ul. Racławicka 23 m.21 /t.XV,
k.329-332, 333-334, 335-339, 341-345/,
- 45/ Halina Michalska, zam.Wrocław, ul.Gliniana 54 m 2 /t.XVI,
k.11-14,15-18,38-40/,
- 46/ Wacław Pikulski, zam. Łódź, ul.Konstantynowska 33 m. 3 /t.
XVI, k.27/,
- 47/ Janusz Gogolewski, zam. Wrocław, ul.Nożownicza 42/2 /t.XVI
k.35-37/,
- 48/ Henryk Mackiewicz, zam.Bydgoszcz, ul. Powstańców Wielkopoi-
skich 21/5 /t.XVI, k.74-76/,
- 49/ Danuta Kokoszeńska, zam. Bydgoszcz, ul.Głowackiego 17 m. 2
/t.XVI, k.79-81/,
- 50/ Witold Oczkowiec, zam.Kielce, ul.Astronautów 1 m.23 /t.85-86/,
- 51/ Witold Ziemia, zam. Kielce, ul.Jarzębinowa 6 m.40 /t.XVI,
k.87-88/,
- 52/ Zenon Wlazło, zam. Łódź, ul.Strzelecka 7/15 m.29 /t.XVI, k.
89-90/,
- 53/ Jerzy Pieczora, zam. Łódź, ul.Dąbrowskiego 79/81 m.14 /t.XVI,
k.91-92/,
- 54/ Tadeusz Witeczak, zam.Łódź, ul.Biedronkowa 17 m.33 /t.XVI,
k.93-94/,
- 55/ Andrzej Panek, zam. Łódź, ul.Obornicka 4 m.28 /t.XVI, k.95-96/,
- 56/ Bogdan Drozdowicz, zam.Słupsk, ul.Dunikowskiego 5 m.20 /t.
- 57/ Jan Kozak, zam. Łódź, ul.E.Plater 31/33 m.10 /t.XVI, k.102-
103/,

- 58/ Jerzy Żelazowski, zam. Łódź, ul. Plantowa 13 m.31 /t.XVI, k. 104-106/,
- 59/ Grzegorz Kacprzak, zam. Łódź, ul. Kusocińskiego 4 m.65 /t.XVI, k.116-117/,
- 60/ Jerzy Kruczyński, zam. Grudziądz, ul. Dąbrowskiego 8a m.42 /t.XVI, k.118-119/,
- 61/ Jerzy Niedziałek, zam. Grudziądz, ul. Kalinkowa 21 m.23 /t.XVI, k.123-125/,
- 62/ Andrzej Przybysz, zam. Szczecin, ul. Kadłubka 5B m.11 /t.XVI, k.126-128/,
- 63/ Tadeusz Karwat, zam. Kalisz, ul. Zubrzyckiego 28/30 m.1 /t. XVI, k.129-131/,
- 64/ Jadwiga Kazimierczak-Baszozyk, zam. Kalisz, ul. Widok 89 m.76 /t.XVI, k.132-133/,
- 65/ Antoni Gawron, zam. Kąty Wrocławskie, ul. Świdnicka 10/1 /t. XVI, k.134-135/,
- 66/ Tadeusz But, zam. Pleszew, ul. Zamkowa 5 /t.XVI, k.146-147/,
- 67/ Bernard Kołczyński, zam. Rzeszów, ul. Dąbrowskiego 17 m.24 /t.XVI, k.154-156/,
- 68/ Edward Art, zam. Głogów, ul. Andromedy 3 m.10 /t.XVI, k.157-160/,
- 69/ Eugeniusz Garal, zam. Warszawa, ul. Sowińskiego 16c m.6 /t. XVI, k.161-166/,
- 70/ Włodzimierz Bratkowski, zam. Warszawa, ul. Magellana 2 m.14 /t.XVI, k.167-169/,
- 71/ Tadeusz Matuszyk, zam. Warszawa, ul. Fundamentowa 32/3 /t.XVI, k.170-179/,
- 72/ Paweł Niezgodzki, zam. Warszawa, ul. Dunikowskiego 3 m.9 /t. XVI, k.185-187/,
- 73/ Józef Gieryszewski, zam. Warszawa, ul. Małego Franka 1a m.28 /t.XVI, k.188-190/,
- 74/ Eugeniusz Kościłanek, zam. Warszawa, ul. Szulborska 8 m.7 /t.XVI, k.193-197/,

- 75/ Stanisław Krukowski, zam. Warszawa, ul. Waryńskiego 6 m.92 /t.XVI, k.200-202/,
- 76/ Janusz Zapaśnik, zam. Ostrołęka, ul. Lenartowicza 26 /t.XVI, k.208-210/,
- 77/ Jerzy Budziszewski, zam. Ostrołęka, ul. Celulozowa 4 m.141 /t.XVI, k.211-212/,
- 78/ Zdzisław Szałwiński, zam. Dąbrowa Górnicza, ul. 27 Stycznia 141 m.47 /t.XVI, k.213-215/,
- 79/ Roman Ubogi, zam. Czechowice-Dziedzice, ul. Grabowicka 32 /t.XVI, k.216-217/,
- 80/ Józef Bluszczyk, zam. Leszczyny, ul. Reymonta 4a m.3 /t.XVI, k.218-219/,
- 81/ Józef Majewski, zam. Tychy, ul. Dąbrowa 48 m.17 /t.XVI, k.220-221/,
- 82/ Józef Misiewicz, zam. Kaniów 181, woj. Kieleckie /t.XVI, k.222-224/,
- 83/ Edward Gawarecki, zam. Olkusz, ul. Findera 6 m.15 /t.XVI, k.225-228/,
- 84/ Wojciech Sokół, zam. Kluczkowice, gm. Opole Lubelskie, woj. lubelskie /t.XVI, k.232-233/,
- 85/ Grzegorz Nadolski, zam. Warszawa, ul. Krakowskie Przedmieście 53 m.14 /t.XVI, k.236-238/,
- 86/ Andrzej Parzęcki, zam. Toruń, ul. Rydygiera 20G m.98 /t.XV, k.239-241/,
- 87/ Grażyna Jodkowska-Cynke, zam. Łódź, ul. Krzemieniecka 18a m. 59 /t.XVI, k.242-244/,
- 88/ Mirosław Witkowski, zam. Gryfino, ul. Zielna 8 m.1 /t.XVI, k.245-251/.

II. Na zasadzie art. 296 § 2 k.p.k. wnoszę o odczytanie na rozprawie:

1. Protokołów/kserokopii/zeznań świadków:

- 1/ Jana Paciorka, zam.w Krakowie, ul.Celarska 30/78 /t.I, k.42-43/,
- 2/ Janusza Osmana, zam.w Krakowie, ul.Szopana 33/18 /t.I, k.44-45/,
- 3/ Romana Jaroszewicza, zam.w Nowej Hucie, oś.Zgody 10/115 /t.I, k.46-47/,
- 4/ Piotra Schaba, zam.w Nowej Hucie, oś.Piastów 17/16 /t.I, k.48-49/,
- 5/ Antoniego Roszka, zam.we Wrocławiu, ul.Porębska 30 /t.II, k.115-118/,
- 6/ Jolanty Nowak, zam.w Zabińcach gm.Gryfino /t.V, k.77-78, 91/,
- 7/ Bogdana Borusewicza, zam. w Sopocie, ul. 23 Marca 95 m.24 /t.V, k.188/,
- 8/ Edmunda Chrościńskiego, zam. w Poznaniu, ul.Warszawska 82/ 130 /t.V, k.189-190/,
- 9/ Jerzego Nowackiego, zam.w Poznaniu, ul.Prądyńskiego 12/5 /t.V, k.219-220/,
- 10/ Stefana Staszewskiego, zam.w Warszawie, Al.I Armii WP 16 m.9 /t.V, k.249-251; t.XLI, k.12-13/,
- 11/ Anki Kowalskiej, zam. w Warszawie ul.Estońska 4 m.2 /t.VI, k.49; t.XLVI, k.55/,
- 12/ Bogdana Sosnowskiego, zam. w Aleksandrowie Łódzkim, ul. 1 Maja 11/5 /t.VI, k.206-211/,
- 13/ Christofa Hyla, zam. w Berliner Ring 92 /t.VII, k.173-175/,
- 14/ Andrzeja Minkiewicza, zam. w Jędrzejowie, ul.Chrobrego 5 m.65 /t.IX, k.42-43/,
- 15/ Lesława Maleszka, zam.w Krakowie, ul.Ludwika Swobody 13 m.28 /t.IX, k.44-45/,
- 16/ Kazimierza Świtonia, zam. Katowice, ul.Mikołowska 30 m.7 /t.XL, k.1-4/,

- 17/ Haliny Mikołajskiej, zam. Warszawa, ul. Marszałkowska 10/16
m.32 /t.XIV, k.101; t.XL, k.8/,
- 18/ Wiesława Kęcika, zam. Warszawa, ul. Płocka 8 m.23 /t.XI, k.9/,
- 19/ Andrzeja Celińskiego, zam. Warszawa, ul. Burgarska 3 m.13
/t.XL, k.10-13/,
- 20/ Jerzego Nowackiego, zam. Poznań, ul. Prądyńskiego 12 m.5
/t.XL, k.24-26/,
- 21/ Marii Wosiek, zam. Warszawa, ul. Międzynarodowa 33 m.57
/t.XL, k.27-29/,
- 22/ Wojciecha Onyszkiewicza, zam. Warszawa, ul. Anielewicza
15 m.56 /t.XL, k.30-32/,
- 23/ Jana Olszewskiego, zam. Warszawa, ul. Afrykańska 3 m.13
/t.XL, k.33-36, 43-47/,
- 24/ Jerzego Ficowskiego, zam. Warszawa, ul. J.S. Bacha 26 m. 204
/t.XL, k.56-59/,
- 25/ Ewy Milewicz, zam. Warszawa, ul. Stołeczna 14 m.190 /t.XL,
k.85/,
- 26/ Józefa Rybickiego, zam. Warszawa, ul. Etiudy Rewolucyjnej 44/
95 /t.XL, k.86/,
- 27/ Stefana Staszewskiego, zam. Warszawa, Al.I Armii Wojska
Polskiego 16 m.9 /t.XL, k.112-114, 124-125/,
- 28/ Jerzego Andrzejewskiego, zam. Warszawa, ul. Świerczewskiego
53 m.4 /t.XL, k.115/,
- 29/ Jana Ziej1, zam. Warszawa, ul. Wiślana 2 /t.XL, k.126/,
- 30/ Anny Owczarskiej, zam. Warszawa, ul. Dąbrowskiego 9a/100
m.57 /t.XL, k.127-128/,
- 31/ Anny Łozłokiej-Ostrowskiej, zam. Radom, ul. Koszarowa 15 m.31
/t.XIV, k.1-3, 102-103, 117-120/,
- 32/ Grzegorz Liese, zam. Warszawa, ul. Czerniakowska 107 m.28
/z.XIV, k.4-6/,
- 33/ Zdzisława Ostatka, zam. Grójec, ul. ZMW 2/5 /t.XIV, k.6-9,
55-59/,

- 34/ Mariana Słotwińskiego, zam.Lubaczów, ul.Mickiewicza 165
/t.XIV, k.10-13/,
- 35/ Jacka Filipowskiego, zam.Radom, ul.Podwalna 24 m.9 /t.XIV,
k.16-18/,
- 36/ Mariana Kozłowskiego, zam. Olszany 28, woj.radomskie /t.XIV,
k.22-26/,
- 37/ Mariana Piotrowskiego, zam.Karolin 20, gm.Promna /t.XIV, k.27-
30/,
- 38/ Marka Rosponda, zam.Dzierżoniów, Osiedle Złote 6 m.9 /t.XIV,
k.31-35/,
- 39/ Zdzisława Szpakowskiego, zam.Warszawa, ul.Kondratowicza 17/11
/t.XIV, k.42-45/,
- 40/ Marka Drabikowskiego, zam.Warszawa, ul.Korotyńskiego 44 m.4
/t.XIV, k.54/,
- 41/ Henryka Rosłanieca, zam. Warszawa, ul.Świerczewskiego 149/52
/t.XIV, k.61-64/,
- 42/ Grzegorza Liese, zam.Warszawa, ul.Czerniakowska 107 /t.XIV,
k.65/,
- 43/ Bjorna Gunnara Laqvista, zam.Bromma Grundtrigsgaten 16 /t.XIV,
k.66-72/,
- 44/ Jerzego Pilchowskiego, zam.Wałbrzych, ul.Michałowskiego 8
m.7 /t.XIV, k.75/,
- 45/ Zenona Pałki, zam.Wrocław, ul.Garbary 1 m.3 /t.XIV, k.76/,
- 46/ Aleksandra Rusieckiego, zam.Warszawa, ul.Malawskiego 5 m.141
/t.XIV, k.77-78/,
- 47/ Stanisława Kusińskiego, zam. Przemyśl, ul.Przemysłowa 38 /t.
XIV, k.79/,
- 48/ Jarosława Kaczyńskiego, zam.Warszawa, ul.Pochyła 8 m.2 /t.XIV,
k.80/,
- 49/ Alfreda Domagalskiego, zam.Radom, ul.Moniuszki 7 m.3 /t.XIV,
k.81-82/,
- 50/ Józefa Kuśmierka, zam.Warszawa, ul.Wał Miedzeszyński 273
/t.XIV, k.83-86, 90/.

- 51/ Jacka Puchały, zam. Radom, ul. Kosowska 12/18 m.56 /t.XIV,
k.87-89/,
- 52/ Zdzisława Chrzana, zam. Koszalin, ul. Niepodległości 150a m.
30 /t.XIV, k.91-93/,
- 53/ Henryka Skrzeczyńskiego, zam. Daltrozów 13 gm. Promna /t.XIV,
k.94-96/,
- 54/ Stefana Krajcarza, zam. Ostaszewo, woj. elbląskie /t.XIV, k.
97-99/,
- 55/ Marii Wosiek, zam. Warszawa, ul. Międzynarodowa 33 m.57 /t.XIV,
k.100/,
- 56/ Zdzisława Nowaka, zam. Radom, ul. Narutowicza 1/11 /t.XIV, k.
104-107/,
- 57/ Kazimierza Bakuna, zam. Starowlany, p-ta Woroniany /t.XIV, k.
108-113/,
- 58/ Jana Korczaka, zam. Białobrzegi, ul. Rzemieślnicza 33/10 /t.
XIV, k.114-116/,
- 59/ Krzysztofa Wolickiego, zam. Warszawa, ul. Pytlasińskiego 14 m.1
/t.XIV, k.122,161/,
- 60/ *Obecnie p. 13*
~~Christofa Hyla~~, zam. Berliner Ring 92 - 6330 Wetzlar /t.XIV,
k.149-156/,
- 61/ Zbigniewa Saraty, zam. Warszawa, ul. Moźłogi 12a m.88 /t.
XIV, k.157-159/,
- 62/ Marka Chlebowicza, zam. Warszawa, ul. Geodetów 12 m.13 /t.XIV,
k.160/,
- 63/ Teresy Boguckiej, zam. Warszawa, ul. Fabryczna 2 m.189 /t.XIV
k.162/,
- 64/ Mieczysława Grudzińskiego, zam. Warszawa, ul. Koszykowa 10 m.10
/t.XIV, k.170-173/,
- 65/ Janusza Onyszkiewicza, zam. Warszawa, ul. Polna 54 m.67 /t.XIV,
k.180-182/,
- 66/ Jacka Pilchowskiego, zam. Ostrołęka, ul. Waryńskiego 15 m.19
/t.XIV, k.238/,

- 67/ Bogusława Śliwy, zam.Kalisz, ul.Wojska Polskiego 72/62
/t.XIV, k.242, t.XVI, k.22-24/,
- 68/ Jacka Rakowieckiego, zam.Warszawa, ul.Hoża 19 m.61 /t.XIV,
k.243/,
- 69/ Wiesława Bakalarskiego, zam.Czaniec, gmPorąbka /t.XIV, k.
250-252/,
- 70/ Jacka Petryckiego, zam.Warszawa, ul.Prałatońska 2 m.41 /t.
XV, k.1-4/,
- 71/ Bohdana Kosińskiego, zam.Warszawa, ul.Górska 9c m.17 /t.XV, k.
5-11/,
- 72/ Wojciecha Grzelaka, zam.Lódź, ul.Anczyca 5 m.58 /t.XV, k.12-14/,
- 73/ Marka Czekańskiego, zam.Lódź, ul.8-go Marca 10 /t.XV, k.15-16/,
- 74/ Andrzeja Kamrowskiego, zam.Szczecin, ul.Zielonogórska 9 /t.XV,
k.17-18/,
- 75/ Józefa Śreniowskiego, zam.Lódź, ul.Laurowa 2 m.2 /t.XV, k.37,38/,
- 76/ Czesława Szewczuka, zam.Nowa Huta, os.Zgody 8/38 /t.XV, k.39-41/,
- 77/ Ziemowita Adamiec, zam.Lódź, ul.Jaracza 92 m.50 /t.XV, k.55-57/,
- 78/ Wiesława Potoczego, zam.Lódź, ul.Gdańska 72 m.8/9/10 /t.XV,
k.60-61/,
- 79/ Stanisława Grzywy, m.pracy Warszawa, ul.Rakowiecka 2 /t.XV,
k.322-323/,
- 80/ Andrzeja Łapińskiego, m.pracy Warszawa, ul.Rakowiecka 2 /t.XV,
k.324-325/,
- 81/ Wacława Kisielewskiego, zam.Warszawa, ul.Filtrowa 17 m.1 /t.XV,
k.326-328/,
- 82/ Stefana Jamroza, zam.Warszawa, ul.Franki 4 m.4 /t.XVI, k.25-26/,
- 83/ Jana Kułaja, zam.Cieszań Wielki, woj.przemyskie /t.XVI, k.
28-34, 205-207/,
- 84/ Antoniego Wujcika, zam.Gdynia, ul.Kartuska 32 m.11 /t.XVI, k.
45-49/,
- 85/ Władysława Siły-Nowickiego, zam.Warszawa, ul.Krucza 51 m.75
/t.XVI, k.50-55, 77-78/,

- 86/ Kazimierza Kaczora, zam.Warszawa, ul.Afrykańska 14d m.23
/t.XVI, k.58-59/,
- 87/ Wojciecha Osieńskiego, zam.Wrocław, ul.Legnicka 140 m.5 /t.XVI,
k.60-61/,
- 88/ Józefa Obacza, zam.Wałbrzych, ul.XV-lecia 6/10 /t.XVI, k.
65-66/,
- 89/ Aliny Odrakiewicz, zam.Wałbrzych, ul.Konopnickiej 7a m.5
/k.XVI, k.69-70/,
- 90/ Tadeusza Nowaka, zam.Wałbrzych, ul.Lenina 58a m.12 /t.XVI,
k.84/,
- 91/ Joanny Ścisło, zam.Kielce, ul.Pickoszowska 53/57 /t.XVI, k.
99-100/,
- 92/ Waldemara Szadkowskiego, zam.Lódź, ul.Waplewna 39/41 m.9
/t.XVI, k.101
- 93/ Rogera Noela, zam.Bruksela, ul.Charles Croint 92 /t.XVI, k.
107-112/,
- 94/ Zbigniewa Modnickiego, zam.Lódź, ul.Janczara 18 m.27 /t.XVI,
k.113-114/,
- 95/ Mariana Juraszczyka, zam. Lódź, ul.Legiewnicka 71a m.24 /t.
XVI, k.115/,
- 96/ Jana Balcerozyka, zam.Mikorzym 75, woj.kaliskie /t.XVI, k.139/,
- 97/ Juliana Słupaka, zam.Szczecin, ul.Bohaterów Warszawy 55 /t.
XVI, k.140-141/,
- 98/ Jana Czajki, zam.Kalisz, ul.Młodziana 11 /t.XVI, k.142-143/,
- 99/ Jarosława Szczotkiewicza, zam.Pleszów, ul.Zielona 3/2 /t.XVI,
k.144-145/,
- 100/ Jerzego Kruszyńskiego, zam.Grudziądz, ul.Dąbrówki 8A m.42
/t.XVI, k.191-192/,
- 101/ Stanisława Drzała, zam.Pruszków, ul.Bohaterów Warszawy 24 m.4
/t.XVI, k.199/,
- 102/ Bogdana Trąbińskiego, zam.Warszawa, ul.Sienicka 24 m.17
/t.XVI, k.203-204/.

- 103/ Przemysław Niemiałkowski, zam.Lublin, ul.Wileńska 10/9
/t.XVI, k.234-235/,
- 104/ Zbigniew Olechno, zam.Giżycko, ul.Mickiewicza 16/7 /t.XL,
k.20-21/,
- 105/ Jolanty Kozłowskiej, zam.Olszany 11, woj.radomska /t.XIV,
k.19-21/,
- 106/ Jana Tomasza Lipskiego, zam.Warszawa, ul.Konopczyńskiego 4/9
/t.XIV, k.46-53/,
- 107/ Macława Skudniewskiego, zam.Warszawa, ul.Bogusławskiego 2 m.14
/t.XLI, k.195-196/,
- 108/ Grzegorza Gampel, zam.Warszawa, ul.Olbrychta 15a m.20 /t.XLI,
k.197-198/,
- 109/ Wojciecha Borkowskiego, zam.Warszawa, ul.Magiera 15 m.33
/t.XLI, k.199-200/,
- 110/ Andrzeja Machalskiego, zam.Brwinów, ul.Górna 8 /t.XLI, k.
201-202/,
- 111/ Zbigniewa Bajaka, zam.Podkowa Leśna, ul.Sosnowa 26 /t.XIV,
k.176-179/,
- 112/ Elżbiety Stobbe, zam.Warszawa, ul.Kowieńska 11/17 m.55 /t.XLI,
k.203-204/,
- 113/ Tadeusza Wypycha, zam.Warszawa, ul.Podkowy 15b /t.XLI, k.205-
206/,
- 114/ Mieczysława Nowaka, zam.Warszawa, ul.Przasnyska 14 m.2 /t.
XLI, k.207-208/,
- 115/ Ryszarda Oleszkiewicza, zam.Wałbrzych, ul.22 Lipca 6/1 /t.
XLI, k.67-68/,
- 116/ Bogumiła Kocika, zam.Wałbrzych, ul.Krynicka 9/6 /t.XVI, k.
71-73/,
- 117/ Antoniego Pasztolaniec, zam.Wałbrzych, ul.Okrzei 1 m.2 /t.XVI,
k.82-83/,
- 118/ Kazimierza Koniecznego, zam.Grudziądz, ul.Dąbrowskiego 8a
m.42 /t.XVI, k.118-119/,

119/ Macieja Jędryka, zam. Skierniewice, ul. Sobieskiego 41/45
m.16 /t.XVI, k.148-152/.

2. Protokołu wyjaśnień p o d o j r z a n e g o: Philippe Ries,
zam. w Paryżu, 17 rue du Val de Grace /t.III, k.142-220/.

3. Protokołu przesłuchania b i e g ł e g o: Józefa Horwata, zam.
w Warszawie, ul. Świerczewskiego 78 m.44 /t.IX, k.208-209/.

III. WYKAZ DOKUMENTÓW DO ODCZYTANIA NA ROZPRAWIE /art.296 § 1 pkt.
2 k.p.k./:

1. 1/ Postanowienia o przekazaniu Naczelnej Prokuraturze Wojsko-
wej materiałów śledztwa /t.IX, k.143-145,147-149,150-152,
153-159,160-161,162,163,165,166-170,171-172, t.XXVI,k.85;
t.XXVIII,k.1-2,12-74; t.XL,k.151-152; t.XLIV,k.10-19/;
- 2/ Postanowienia o wyłączeniu materiałów do odrębnego postępo-
wania /t.I, k.1-9,39,40,70,101,117-187,224-226,248; t.II,
k.14; t.III, k.120-121,127-130; t.IX, k.83-97, 98-142, T.XLI,
k.68-69,70-71,72-73,74-77,78,82,83-90,91-115,116-117,118-122,
123-128,129-137,138-144,145-170,171-173,174-175/.
- 3/ Notatki urzędowa MSW i MO /t.I,k.26,29,194-197,227,249-254;
t.II,k.53-54; t.III,k.103,137; t.IV, k.36,209; t.V, k.98,
191,208,221,261; t.VI, k.17,50,79-85,113,133,157,243; t.VIII,
k.112,160; t.IX, k.41; t.XVI, k.10a-10e,136;t.XIX,k.1-11,32-
33,37-39,189-191,283-286,287-300,301-306,307,311,312,325-330;
t.XX, k.249,251-252;; t.XXI, k.43-62; t.XXII,k.1-5,92; t.XXV,
k.198-199; t.XXVI, k.18-19,69-84,124-152; t.XXVII, k.273-292;
t.XXVIII, k.3-11,75,76,78,80,82,84,86-88,101-102,103-105;
t.XXXII, k.1; t.XXXIII, k.4,86; t.XXXIV, k.97,217,218; t.
XXXV, k.1, 87-89; t.XXXVI, k.1,52,210; t.XXXVII, k.1,10,
116,170; t.XXXVIII, k.1,17; t.XLI, k.1; t.XLVI, k.23, 63-77/.
- 4/ Oświadczenia, komunikaty i pisma KSS-KOR /t.I, k.27,30-38,
98-100; t.X; t.XI; t.XII; t.XIII; t.XXII, k.93-96, 110-112;
t.XXIV, k.68,69; t.XXV, k.84-85, 153,157/;

- 5/ Nasłuchy radiowe /t.XVIII; t.XXX, k.137-240/;
- 6/ Zaświadczenia lekarskie /t.I, k.40; t.XX, k.66,67/;
- 7/ Postanowienia dot.środków zapobiegawczych /t.V, k.52,56,63,65;
t.VII, k.59,67,73,82,94,100,243,247; t.IX, k.53,54; t.XX,k.37,
63, 72,87,118,122,126,154,185,198,210,229,257; t.XL, k.223,254;
t.XLI, k.65; t.XLIV, k.3-4,181/;
- 8/ Dowód wpłaty /t.XX, k.253/;
- 9/ Protokoły /kserokopie/ oględzin /t.I, k.50-61,188-193,198-201,
210-223,239-247; t.II, k.6-14, 24-33,34-52,60-110,160-186; t.III,
k.112-119,124-126,139,140-141; t.IV, k.1-7,8-12,13-35,54-89,90-95,
105-168,246-258,259-262; t.V, k.1-9,75-77,82-83,89-90,116-163;
t.VI, k.28-34,86-112,120-128,175-192,193-195; t.VII, k.113-121,
122-138,147-153,165-166,167-172,183-222,251-261; t.VIII, k.20-26,
119-121,122-123,140-143,144-147,148-155; t.IX, k.55-73,74-82;
t.XVII, k.75-76,107,228-229; t.XIX, k.12-31,42-188,216-216a,217-
257,258-282; t.XXI, k.1-28,29,35,36-39,40-42,63-65,68-68,69-71,
72-74,75-81,82-87,88-94,95-103,104-112,113-118,119-166,167-193,
194-210,211-225,226-228,229-234,235-238,237-240,241-255,256-264;
t.XXII, k.6-8,9-12,13-16,17-22,23-29,30-35,36-39, 40-41,42-43,
44-45,46-55,56-63,64-91,97-105,106,112,113-115,116-143,144-189;
t.XXIII, k.1-6, 7-32, 33-42,43-100,101-149,150-178,179-241;
t.XXIV, k.1-4,5-8,9-11,12-14,15-28,29-47,49-56,57-61,62-64,
65-103,104-107,108-237; t.XXV, k.1-4,5-13,14-15e, 16-23,24-30,
31-36,37-49,50-78,79-89,90-97,98-105,106-111,112-119,120-127,
128-135,136-145,146-154,155-158,159-165,166-169,170-175,176-179,
180-182,183-186,187-190,191-194,195-197; t.XXVI, k.1-11,12-17,
20-22,23-68,154-193,194-231; t.XXVII, k.1-37,38-52,53-57,58-102,
103-272; t.XXVIII, k.90-100,109-116,117-129,130-141,142-151,152-
154, 155-170,171-174,175-177,178-186,187-192,193-200,201-215,
216-219; t.XXIX, k.1-96,97-104, 105-125,126,127-132,133-146,147-
155,156-175; t.XXXI, k.2-3,55-56,109-110,168; t.XXXII, k.7-10;
t.XXXIII, k.87-88, 121-122; t.XXXIV, k.69-94; t.XXXV, k.2-5;
t.XXXVI, k.2,31,54,89-97; t.XXXVII, k.11-12, 117-118,171-172;
t.XXXIX, k.108-116,117-174,184-188,189-192,193-200,201-204,
205-219; t.XLI, k.219-220; t.XLI, k.209-215; t.XLIV, k.32;
t.XLIV, k.191-195; t.XLV, k.84-118/;

- 10/ Odpisy aktów zgonu /t.XL, k.80,91,92; t.XLIV, k.31/;
- 11/ Pisma Prokuratury /t.I, k.62,64,92; t.XXXIV, k.3; t.XXXIX, k.220; t.XLII, k.1, 40/;
- 12/ Pisma urzędowe /t.I, k.63,65-66,67-69,83-90,93-94,95-97, 230; t.IV, k.37-53; t.VI, k.175-17, 199; t.VII, k.223-224-233,244,248,250; t.VIII, k.111,156-159; t.IX, k.181-189; t.XIX, k.34,192-215; t.XX, k.266-275; XXXIX, k.221-237; t.XXXIV, k.68; t.XXXVI, k.88; t.XLII, k.2-9; t.XLIV, k.190; t.XLIV, k.238; t.XLVI, k.60,62/;
- 13/ Protokoły /kserokopie/ przeszukiwań, postanowienia o zarządzeniu i zatwierdzeniu przeszukań oraz wykazy dowodów /t.I, k.71-72,73,74,75,76,77,78,79,80-81,82,102-104,105-106,107-108,109-110,111-112,113-114,115-116,202-209,255-275; t.II, k.16,17-23,55-59,111-112,119-122,124-129,130-138,139-147,148-157,187-195,199,200-267; i t.III, k.1-89,89a-95,96,97-102,104-108,109-111,122-123,135-136; t.IV, k.98-104, 120-124,166-167,169-174,178-183,187-201,202-203,204-205,206-207,219-228,229-239,240-242; t.V, k.10-16,17-25,26-29,30-33,36-38,38a-42,43-48,70-73,74,79-81,86-88,92-98,99,100-115,166-168,169-171,172-174,175-177,178-179,180-181,182-183,184-185,186-187,192-201,202-206,209-216,222-229,230-231,232-233,234-235,236-237,238-239,240-241,242-248,252-254,255-257,258-260,262-265; t.VI, k.1-6,7-12,18-27,36-39,40-41,43-46,47-48,51-60,61-62,63-64, 65-66,67-68,69-70,71-72,73-74,75-76,77-78,113-114, 129-132,134-139,140-141,144-151,152-156,158-170,196-198,200-205,221-228,229-233,244-256; t.VII, k.1-2,3-4,5-6,7-8,9-10,11-12,13,14,15-16,17-18,19-20,21-22,23-24,25-26,27-28,31-41,42-43,44-45,48-54,87-90,154-157,180-182; t.VIII, k.168-177,178-180,181-184,185-186,187-188,189-190,191-193,194-195,196-198; t.IX, k.1-4,5-8,9-11,12-38; t.XIX, k.34a-36, 308-310; t.XXVI, k.88-111,112-123; t.XXXII, k.2-6; t.XL, k.153-157; t.XLI, k.2-11,16-55/;
- 14/ Postanowienia o zajęciu i otwarciu korespondencji /t.I, k.91, 223-229,231-238; t.II, k.5; t.IV, k.210-218; t.VIII, k.113-118/;

- 15/ Postanowienia o zasięgnięciu opinii oraz opinie /tłumaczenia/
/t.III, k.221-278; t.V, k.84-85; t.VII, k.112,114-121; t.VIII,
k.1-19,27-108; t.IX, k.191-199,214-226; t.XXXIX, k.2-107; t.XL,
k.164-218; t.XIV, k.184,185; t.XLI, k.180; t.XLII, k.13-14,15-
16,17,18,19,20,21,23-24,25-26,27-28,29-30,98-102,104-107,112-
113,127-129,137-141,145-154; t.XLIII, k.2-9,11-20,22-36,38-41,
43-50,52-59,68-71,73-77,79-84,90-130; t.XLIV,k.235-236,238-261;
t.XLV, k.75-83; t.XLVI, k.32-40/
- 16/ Materiały osobopoznawcze dot. J.Kuronia /t.XX, k.1-3,65-67/
- 17/ Materiały osobopoznawcze dot.A.Michnika /t.IX, k.207,227; t.
XX, k.81-84/
- 18/ Materiały osobopoznawcze dot.H.Wujosa /t.XX, k.194-195,220-221/
- 19/ Materiały osobopoznawcze dot.Z.Romaszewskiego /t.XX, k.242-248;
t.XLV, k.187/
- 20/ Postanowienia o zarządzeniu ekspertyzy kryminalistycznej /t.
XXX, k.1-2,71; t.XXXI, k.4-5,57-58,111-112,169-171; t.XXXII,
k.11,302-303; t.XXXIII, k.5-6,89-90,123-124; t.XXXIV, k.1-2,
21-25,95-96,219-220; t.XXXV, k.6, 90-91; t.XXXVI, k.3-4,32-33,
55-56,99-100,135-136,189-190,208-209,211; t.XXXVII, k.3-4,13-14,
120-121,173-175; t.XXXVIII,k. 2-4,18,113,140-141,151,214,281-
282; t.XLI, k.180/
- 21/ Ekspertyzy kryminalistyczne /t.XIV, k.189-219, 222-237; t.XXX,
k.4-52,53-70,73-135; t.XXXI, k.8-53,61-106,115-166,174-231;
t.XXXII, k.13-147,149-217,219-301,305-312; t.XXXIII, k.9-85,92-
120,127-245; t.XXXIV, k.4-20, 24-67,99-215,222-227; t.XXXV, k.10-
86,94-186,188-215; t.XXXVI, k.29,36-51;59-87,103-134,138-188,
193-207,213-220; t.XXXVII, k.7-9, 19-115,124-169,178-214; t.
XXXVIII, k.7-15,20-112,115-122,124-139,143-150,153-210,212-
218,222-229; t.XL, k.166-218, t.XLIV, k.39-71/
- 22/ Kopie /kserekopie/ aktów oskarżenia i wyroków sądowych /t.XVII,
k.2-3,4,29,30-74,77-84,85-96,97-106,108-139,140-181,182-226,
230-249,250-286; t.XXIII, k.176-202; t.XLIV, k.282-298/
- 23/ Postanowienia o wyłączeniu materiałów p-ko J.Lityńskiemu,
zawieszeniu postępowania i poszukiwaniu w/w listem gończym
/t.XLIV, k.71,186-187/

- 24/ Postanowienia dot. wniosków dowodowych /t.XLIV, k.106,108;
t.XLVI, k.4-5, 58-59 /,
- 25/ Dokumentacja czynności zaznajomienia podejrzanych z mate-
riałami śledztwa /t.XLIV, k.78-158, 162-165; t.XLVI, k.78-147/,
2. 4. Wnoszę o odtworzenie załączonych do akt sprawy dwóch taśm
magnetowidowych.

IV. Dołącza się d o w o d y r z e c z o w e według wykazów
nr nr 1-73/8 oraz taśmy magnetofonowe, na których utrwalone
zostały publiczne wystąpienia podejrzanych oraz niektóre czyn-
ności śledcze.

V. Oskarżonych bronią:

1. J.Kuronia: adw. Jerzy Woźniak, Zespół Adwokacki Nr 4 w War-
szawie /t.XX, k.55; t.XLIV, k.159/,
2. A.Michnika: - adw.Tadeusz de Virion, Zespół Adwokacki Nr 1
w Warszawie /t.XX, k.106-108/,
- adw. Jolanta Zabarnik-Nowakowska, Zespół Adwo-
kacki Nr 23 w Warszawie /t.XX, k.110 i 111/,
3. R.Wujca: - adw. Andrzej Grabiński, Zespół Adwokacki Nr 25
w Warszawie /t.XX, k.222, 224/,
- adw. Andrzej Bąkowski, Zespół Adwokacki Nr 14
w Warszawie /t.XLI, k.56-57/,
4. Z.Romaszewskiego: - adw.Jacek Taylor, Zespół Adwokacki Nr 7
w Gdańsku /t.XL, k.258-259/,
- adw. Piotr Andrzejowski, Zespół Adwokacki
Nr 24 w Warszawie /t.XLI, k.57/,
- Wiesław Johann, Zespół Adwokacki Nr 14
w Warszawie /t.XLVI, k.47/.

Warszawa, dnia 27 IX 1983r.

Prokurator
Naczelnej Prokuratury Wojskowej
płk Włodzimierz Kubala

U w a g i:

1. Śledztwo wszczęto dnia 19.VII.1977r.
2. Zarzuty przedstawiono podejrzany:
 - J.Kuronowi w dniu 11.I.1983r./ poprzednie zarzuty: t.VII, k.63; t.XX, k.4,7/;
 - A.Michnikowi w dniu 11.I.1983r./poprzednie zarzuty: t.VII, k.55,176; t.XX, k.143/;
 - H.Wujcowi w dniu 13.I.1983r./poprzednie zarzuty: t.V, k.60; t.VII, k.91; t.XX, k.196,237/;
 - Z.Romaszewskiemu w dniu 11.V.1983r. /poprzednie zarzuty: t.VII, k.77; t.XX, k.254/.
3. Środek zapobiegawczy - areszt tymczasowy zastosowano wobec:
 - J.Kuronia w dniu 2.IX.1982r.
 - A.Michnika w dniu 3.IX.1982r.
 - Z.Romaszewskiego w dniu 14.I.1983r.
 - H.Wujca w dniu 3.IX.1982r.
4. Podejrzanych z aktami śledztwa zaznajomiono w okresie od 22.II.1983r. do 15.IX. 1983r.
5. Śledztwo zamknięto dnia 13.09.1983r.
6. Akt oskarżenia sporządzono dnia 17. IX. 1983r.

KONIEC